საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებული

თბილისი
1980

ოქტომბერი №10 ОКТЯБРЬ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

ТБИЛИСИ
1980

ეროვნული ბიბლიოთეკა

F 4770

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1980 წლის 23 აპრილის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 326

სახალხო კონტროლის თაობაზე კანონის განხორციელების

შ ე ს ა ხ ე ბ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემაში „სსრ კავშირში სახალხო კონტროლის შესახებ“ კანონის გატარების ღონისძიებათა განხორციელებასთან დაკავშირებით ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

დაქვემდებარებულ დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა ხელმძღვანელებმა სახალხო კონტროლის ჯგუფებსა და პარტიულ ორგანიზაციებთან ერთად უზრუნველყონ „სსრ კავშირში სახალხო კონტროლის შესახებ კანონის გატარების ღონისძიებათა განუხრელად განხორციელება; მიაღწიონ სახალხო კონტროლის წევრთა ქმედით საქმიანობას, კონტროლის ჯგუფის წევრებს გაუწიონ სათანადო დახმარება და შეუქმნან მუშაობისათვის საჭირო პირობები. შემოწმების პროცესში გამოუყონ სამუშაო ოთახები, შეუფერხებლად მიაწოდონ მასალები; პრინციპულად განიხილონ სახალხო კონტროლის ჯგუფის წევრთა წინადადებები და რეკომენდაციები; დამნაშავეებზე პასუხისმგებლობის დაწესებით აღმოფხვრან მხილებული ნაკლოვანებები და დარღვევები;

სახალხო კონტროლის წევრთა აქტიურობის ამაღლების მიზნით გამოიყენონ კანონმდებლობის 30-ე მუხლი — საუკეთესო კონტროლის წევრთა მორალური და მატერიალური წახალისების შესახებ;

მკაცრად დაიცვან კანონმდებლობის 29-ე მუხლი — არ დაუშვან სახალხო კონტროლის ჯგუფის ხელმძღვანელთა სამსახურიდან დათხოვნა ან მცირეხელფასიან სამუშაოზე გადაყვანა, სახალხო კონტროლის შესაბამის კომიტეტთან შეთანხმების გარეშე;

კ. მარქსის სახ. საქ. სსრ სახელმწიფო რესპუბლიკური ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაზეთ „სახალხო განათლების“, ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა ფართოდ გააშუქონ სახალხო კონტროლის ჯგუფების და საგუშაგოების საქმიანობა. პროპაგანდა გაუწიონ სახალხო კონტროლიორთა დადებით გამოცდილებას, რომლებიც ღირსეულად ასრულებენ საზოგადოებრივ დავალებებს.

მინისტრის მოადგილე ზ. ლომიძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 24 აპრილის

დადგენილება

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლის შესახებ

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის უკეთ ორგანიზების მიზნით

კოლეგიამ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები და სკოლა-ინტერნატები I-დან X კლასის ჩათვლით, 1980—1981 სასწავლო წლის 1 სექტემბრიდან გადაყვანილ იქნენ სემესტრულ სწავლებაზე;

— სასწავლო წლის პირველი სემესტრი დაიწყოს 1980 წლის 1 სექტემბერს და დამთავრდეს 29 დეკემბერს. მეორე სემესტრი დაიწყოს 1981 წლის 12 იანვარს და დამთავრდეს მაისში;

— სასწავლო წლის განმავლობაში ჩატარდეს არდადეგები: საშემოდგომო — ხუთი, ზამთრის — თორმეტი და საგაზაფხულო — რვა დღის ხანგრძლივობით.

2. დამტკიცდეს რესპუბლიკის დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების სასწავლო გეგმები 1980—1981 სასწავლო წლისათვის.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსმა:

დროული ორგანიზაციული ღონისძიებები განახორციელონ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სკოლა-ინტერნატებში სემესტრულ სწავლებაზე შეუფერხებლად გადასვლისათვის.

4. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტი-

ტუტთან ერთად შეიმუშაოს და ადგილობრივ სახალხო განათლების ორგანოებს, სკოლებს დაუგზავნოს მეთოდური თუ ორგანიზაციული ხასიათის მითითებები, რეკომენდაციები, მანვე დააწესოს კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე.

5. გადაწყვეტილება „რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლის შესახებ" გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლებაში", დაიბეჭდოს სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რეკომენდაციები

სემესტრული სწავლების პირობებში სასწავლო პროცესის ორგანიზების შ ე ს ა ხ ე ბ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის გადაწყვეტილებით რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები, სკოლა-ინტერნატები ახალი, 1980—1981, სასწავლო წლიდან გადაყვანილ იქნა სწავლების სემესტრულ სისტემაზე.

სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლის შემდეგ ,ისე როგორც მანამდე, გაკვეთილი რჩება სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციის ძირითად ფორმად.

სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლა მასწავლებელს საშუალებას აძლევს შემოქმედებითად წარმართოს გაკვეთილი, უფრო ეფექტურად გამოიყენოს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ისეთი მრავალფეროვანი ფორმები, ხერხები და საშუალებები, როგორიცაა: კომბინირებული გაკვეთილი, სასკოლო ლექცია, საუბარი, კითხვა-პასუხის მეთოდი, განვლილი მასალის შეჯამება და სხვა. გარდა ამისა, მასწავლებელს მეტი საშუალება ეძლევა ღრმად და დეტალურად შეისწავლოს თითოეული მოსწავლის ინდივიდუალური თავისებურებები, მასზე დაყრდნობით გამონახოს მოზარდთან მუშაობის, მისი ცოდნის შეფასებისა და უნარ-ჩვევების ფორმირების ეფექტიანი, ოპტიმალური ვარიანტები, პრაქტიკულად განახორციელოს საბჭოთა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ძირითადი ამოცანა — თითოეულ მოსწავლეს ვასწავლოთ სწავლა, ცხოვრება და შრომა კომუნისტურად.

სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ფართო გზას უხსნის განმავითარებელ სწავლებას, როცა თითოეულ პედაგოგს მოეთხოვება არა მხოლოდ თეორიული მასალის გადაცემა, არამედ მოსწავლეებში მიღებული ინფორმაციის მრავალმხრივი ოპერირების, ახალ კანონზომიერებათა დამოუკიდებლად ძიებისა და აღმოჩენის უნარის გამომუშავება. უფრო ხელსაყრელი პირობები იქმნება გაკვეთილის ხარისხისა და ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების, სასწავლო პროცესის პრაქტიკული მხარის წამოწევისათვის: გაკვეთილებზე მეტი დრო დაეთმობა საცდელ,

პრაქტიკულ-ლაბორატორიულ სამუშაოებს; თითოეული მასწავლებლის მუშაობა ისე დაიგეგმება, რომ ყოველი ცალკეული თემის გავლის შემდეგ მოხდეს მიღებული ცოდნის შეჯამება და განმტკიცება; განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა განმეორებას სასწავლო წლის პირველი და მეორე ნახევრის ბოლოს.

სწავლების მეოთხედური სისტემიდან სემესტრულზე გადასვლა განტვირთავს საგნის მასწავლებლებსა და ხელმძღვანელებს ნოემბრის, იანვრის, მარტის არდადეგების დროს ზედმეტი შრომისაგან, რაც ეფექტურად უნდა იქნეს გამოყენებული ამ პერიოდში სექციური, საგნობრივი და კლასის ხელმძღვანელთა მეთოდური გაერთიანებების სხდომების მომზადებისა და მაღალ პროფესიულ დონეზე ჩატარებისათვის, ყველა იმ ღონისძიების განხორციელებისათვის, რომლებმაც ხელი უნდა შეუწყონ მასწავლებელთა იდეურ-პოლიტიკური და თეორიული ცოდნის დონის ამაღლებას. ამასთან, მასწავლებელს საშუალება მიეცემა გამომდინარე შესასწავლი თემის სირთულიდან და კლასის თავისებურებებიდან საკუთარი შეხედულებით განსაზღვროს თემის ათვისებისათვის საჭირო საათების რაოდენობა მოცემული სასწავლო პროგრამების ფარგლებში.

ოთხი მეოთხედის სასწავლო წლის ორი ნახევრით შეცვლის შედეგად გამოწვეულ ნაწილობრივ ორგანიზაციულ ცვლილებებთან დაკავშირებით განვმარტავთ, რომ სემესტრის განმავლობაში ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ყველა კლასსა და ყველა საგანში საკონტროლო და საკლასო წერების, პრაქტიკულ-ლაბორატორიული სამუშაოებისა და სხვ. რაოდენობა გაიზრდება პროპორციულად — იმავე ოდენობით, რაც გათვალისწინებული იყო ერთად, ორი შესაბამისი მეოთხედის მანძილზე. იმისათვის, რომ გამოირიცხოს შემთხვევითობა სემესტრული ნიშნის გამოყვანაში, თითოეული მოსწავლისათვის სავალდებულოდ უნდა ჩაითვალოს მონაწილეობა საკონტროლო წერების აბსოლუტურ უმრავლესობაში. ამასთან, შეფასებისას მხედველობაში იქნება მიღებული მხოლოდ ერთი გაცდენა და ისიც საპატიო მიზეზით, შესაბამისად გაიზრდება მოსწავლეთა მიმდინარე ზეპირი შეფასების რაოდენობა, რის საფუძველზეც გამოყვანილ იქნება ნახევარწლიური ნიშნები.

იმ საგნებში, რომლებშიც სასწავლო გეგმით კვირაში 1—2 საა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თია გათვალისწინებული, მოსწავლე ზეპირი გამოკითხვის საფუძველზე სემესტრის განმავლობაში უნდა შეფასდეს არანაკლებ 3—5-ჯერ, ხოლო იმ საგნებში, რომელთაც სასწავლო გეგმით კვირაში 3 და მეტი საათი ეთმობათ — არანაკლებ 6—9-ჯერ.

სემესტრული ნიშანი უნდა გამოყვანილ იქნეს საკლასო ჟურნალში ჩაწერილი ზეპირი, წერითი და პრაქტიკულ-ლაბორატორიული სამუშაოების დროს მიღებული ნიშნების საშუალო არითმეტიკულის საფუძველზე, მოსწავლეთა ფაქტიური ცოდნის მიხედვით, მასწავლებელთა პირადი პასუხისმგებლობით. ამასთან, ნახევარზე მეტი ქულა ჩაითვლება მთელად (მოსწავლის სასარგებლოდ), ნახევარი კი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბოლო ნიშანი ამაღალია.

სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლის ერთ-ერთი უპირატესობა მეოთხედურ სწავლებასთან განსხვავებით ისიც არის, რომ იგი ხელსაყრელ პირობებს ქმნის პედაგოგიური საბჭოების მუშაობაში არსებული ფორმალიზმის აღმოსაფხვრელად, ზრდის პედაგოგიური საბჭოს, როგორც პედაგოგიური კოლექტივის ძირითადი წარმმართველი ძალის, როლს, ხელს უწყობს პედაგოგიური საბჭოების მუშაობის შემოქმედებითად დაგეგმვას, საკითხების საფუძვლიანად მომზადებასა და ჩატარებას.

სემესტრის განმავლობაში პედაგოგიური საბჭოს სხდომები უნდა ჩატარდეს ორჯერ, საჭიროების შემთხვევაში — რიგგარეშე, ამასთან, სემესტრის განმავლობაში ჩატარებულ პედაგოგიურ საბჭოს სხდომებზე ერთ-ერთ საკითხად მიზანშეწონილია განხილულ იქნეს მოსწავლეთა მიმდინარე აკადემიური წარმატების მდგომარეობა და განხილვის შედეგები, საჭიროების შემთხვევაში, ოფიციალურად ეცნობოთ მშობლებს.

ამასთან, მაისსა და ივნისში, ინსტრუქციის საფუძველზე, პედსაბჭოს სხდომაზე განიხილება მოსწავლეთა გამოცდებზე დაშვების, გამოცდების შედეგებისა და კლასიდან კლასში გადაყვანის საკითხები, რომელიც შედის პედაგოგიური საბჭოს მუშაობის მეორე სემესტრის სამუშაო გეგმაში.

სკოლის, მისი პედაგოგიური კოლექტივის უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა თითოეულ მოსწავლეს, მშობელს გააცნოს სემესტრული

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სწავლების შინაარსი, მისი როლი და მნიშვნელობა. მათ უნდა იცოდნენ, რომ მოსწავლის სემესტრული, წლიური და საბოლოო შეფასება მოხდება ცოდნის გაზრდილი ყოველდღიური, მიმდინარე შეფასების საფუძველზე.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლე სემესტრის განმავლობაში გავა რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ, მას გამოეყვანება მეოთხედური ნიშნები მიმდინარეს საფუძველზე, ადრე არსებული წესების შესაბამისად და პირად საქმესთან ერთად მიეცემა სათანადოდ დამოწმებული ნიშნების ფურცელი.

სკოლების სამმართველო

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 24 აპრილის

გადაწყვეტილება

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების მდგომარეობისა და გაუმჯობესების ღონისძიებათა შ ე ს ა ხ ე ბ

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1979 წლის 26 აპრილის დადგენილება „იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესების შესახებ“ ახალ, გაზრდილ მოთხოვნებს უყენებს სახალხო განათლების ორგანოებს, სკოლებს რიგი საგნების, განსაკუთრებით ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების საქმეში.

უკანასკნელ ხანებში საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ გარკვეული მუშაობა ჩაატარა ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საქართველოს ისტორიის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების გასაუმჯობესებლად. სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე ითარგმნა საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელო, ქართული და რუსული სკოლების ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის საგამოცდო ბილეთებში თითო საკითხი შევიდა საქართველოს ისტორიიდან, დამუშავდა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს დაეგზავნა მეთოდური რეკომენდაციები სკკპ XXV ყრილობის მასალების, სსრკ კონსტიტუციის, ლ. ი. ბრეჟნევის მოგონებათა ტრილოგიის — „მცირე მიწის“, „აღორძინებისა“ და „ყამირის“ სწავლების საკითხებზე.

მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადაიდგა ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების მასწავლებლებით სკოლების უზრუნველყოფის საქმეში. დღეისათვის აღნიშნულ საგნებს ასწავლის 5711 მასწავლებელი, რომელთაგან 5278-ს (92,5%) უმაღლესი სპეციალური განათლება აქვს.

ბოლო ხუთწლედში დახელოვნების კურსები გაიარა 2878-მა მასწავლებელმა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გარკვეული მუშაობა ჩატარდა ატესტაციის ხაზითაც, რის შედეგადაც 15 მასწავლებელს მიენიჭა „მასწავლებელ მეთოდისტისა" და „უფროსი მასწავლებლის" წოდება. 590-ს მიენიჭა წახალისება, ხოლო 106 მასწავლებელი განთავისუფლდა სამუშაოდან შეუფერებლობის გამო.

გატარებული ღონისძიებების შედეგად რესპუბლიკის ბევრ სკოლაში ამაღლდა გაკვეთილების იდეურ-თეორიული დონე, გაუმჯობესდა სწავლების მეთოდები, გაიზარდა მოსწავლეთა შემოქმედებითი აქტივობა, გაუმჯობესდა პროგრამული მასალის ათვისების ხარისხი, იმატა მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მუშაობის ხვედრითმა წონამ, განმტკიცდა ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საქართველოს ისტორიის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების კავშირი სხვა საგნებთან.

მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი გატარდა ისტორიის სასწავლო კაბინეტების ქსელის გაფართოებისა და თვალსაჩინოებით, სწავლების ტექნიკური საშუალებებით მათი სათანადოდ აღჭურვისათვის. ამაღლდა საგნის მასწავლებელთა თეორიული მომზადება და პედაგოგიური ოსტატობა.

ამასთან, რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საქართველოს ისტორიის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების დონე და ხარისხი ჯერ კიდევ არ არის დამაკმაყოფილებელი.

მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ნაკლებად ზრუნავს თავისი იდეურ-პოლიტიკური, თეორიული და მეთოდური ცოდნის ამაღლებაზე, არ ცდილობს მხარი აუბას სიახლეებს სწავლებაში , გულგრილად ეკიდება გაკვეთილებზე თვალსაჩინოების, ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენებას, ნაკლებ ყურადღებას აქცევს სწავლების პროცესში აღმზრდელობითი მომენტების წინ წამოწევას, ეფექტიანად არ იყენებს კლასგარეშე და სკოლისგარეშე ღონისძიებათა ფართო შესაძლებლობებს.

ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების მასწავლებელთა გარკვეული ნაწილი სათანადოდ ვერ წვდება დროის მოთხოვნებისა და სადირექტივო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ორგანოების მითითებათა არსს იმის შესახებ, რომ სასწავლო კაბინეტების შექმნა, სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლა თვითმიზანი კი არ არის, არამედ სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის ეფექტიანობის ამაღლების პირობაა. სკოლების ხელმძღვანელები ამ მხრივ სათანადოდ ვერ იყენებენ განათლების სამინისტროს მითითებებს, მეთოდურ რეკომენდაციებს, „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ტიპობრივი სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყოებისა და სასწავლო მოწყობილობათა ნუსხას", რომელიც მომზადდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრკ მინისტრთა საბჭოს დადგენილების „ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის შემდგომი განვითარების შესახებ" საფუძველზე და სხვა.

ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის სასწავლო კაბინეტები არ არის შექმნილი თბილისის 43-ე, გორის მე-2, მე-7, მე-9, აბაშის რაიონის ექვს საშუალო სკოლაში, ძალზე სუსტია ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის სწავლების ბაზა გურჯაანის რაიონის სკოლებში.

მასწავლებელთა ერთი ნაწილი არ ცდილობს მხარი აუბას სიახლეს სწავლებაში, მიჰყვება რა ერთხელ გატკეპნილ გზას, შეუწყნარებელ გულგრილობას იჩენს თვალსაჩინოებისა და სწავლების ტექნიკური საშუალებებისადმი. არ ესმის სინქრონულობის არსი — VIII, IX და X კლასებში გაერთიანებულად ატარებს სსრკ ისტორიისა და საქართველოს ისტორიის გაკვეთილებს, სათანადოდ ვერ იყენებს სახელმძღვანელოების მეთოდურ აპარატს: დოკუმენტებს, მოსწავლეთათვის გათვალისწინებულ კითხვებსა და დავალებებს, ილუსტრაციებს, სათანადო ყურადღებას არ უთმობს წიგნზე მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მუშაობის ჩვევების განმტკიცებას. ზოგი მასწავლებელი იქამდეც კი მიდის, რომ გაკვეთილებს ისტორიაში რუქის გარეშე ატარებს.

სერიოზული ნაკლოვანებებია საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებაში. რიგ სკოლებში ნაკლები ყურადღება ექცევა მოსწავლეთა სამართლებრივ აღზრდას, არ არის ჩამოყალიბებული სამართალმცოდნეობის წრეები. არც მომიჯნავე საგნობრივი წრეების სამუშაო გეგმებშია გათვალისწინებული საკი-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თხები სამართალმცოდნეობიდან. თბილისის 29-ე, 31-ე, 102-ე, 106-ე, 147-ე, რუსთავის მე-3, მე-20 და სხვა სკოლებში დღემდე არ განუხილავთ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს 1979 წლის 18 აპრილის ბრძანებულება „არასრულწლოვანთა მიერ ავტოტრანსპორტის საშუალებათა გატაცებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის გაძლიერების შესახებ", საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს კოლეგიების 1978 წლის 21 მარტის № 2—7/4 დადგენილება „რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ".

თბილისის 31-ე, მე-100, 102-ე, 147-ე, გორის მე-13, აბაშის 1-ლი, მე-2, რუსთავის მე-3 და სხვა სკოლებში პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე არ განუხილავთ მოსწავლეთა სამართლებრივი აღზრდის საკითხები. არ აქვთ მოწყობილი სამართლებრივი აღზრდის კუთხეები, სათანადოდ ვერ იყენებენ ნორჩ ძერჟინსკელთა რაზმის შესაძლებლობებს მოსწავლეთა სამართლებრივ აღზრდაში. რიგ სკოლებში სულ არაა ან ძალზე მცირე რაოდენობით ტარდება იურიდიული კონსულტაციები (თბილისის 29-ე, 31-ე, 37-ე, მე-100, 102-ე, 147-ე, 160-ე, რუსთავის მე-3, მე-20 სკოლები).

რიგ სკოლებში სათანადო სიმაღლეზე არ დგას მეთოდური მუშაობა. არ ტარდება ან ფორმალური ხასიათს ატარებს მეთოდური გაერთიანებების სხდომები; დამუშავებული მოხსენებები ზოგადი და არაფრისმთქმელია. იშვიათად ხდება სწავლების ეფექტიანობის ამაღლების, განმავითარებელი სწავლების, ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობისა და საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების აღმზრდელობითი ფუნქციების გაძლიერების, სასწავლო კაბინეტების მოწყობისა და გამოყენების პრობლემების განხილვა (გურჯაანის რაიონის ვაზისუბნის, გორის მე-9, მე-13, აბაშის მე-2 საშუალო სკოლები).

ზოგი სკოლის დირექტორი სათანადო კონტროლსა და ხელმძღვანელობას ვერ უწევს მასწავლებლებს, გაკვეთილებს ესწრება ფორმალურად, მოვალეობის მოხდის მიზნით, ანალიზები სუსტია მეცნიერული და მეთოდური თვალსაზრისით, არ ხდება ადრე მი-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცემული რეკომენდაციების შესრულების შემოწმება. ზერელე და არაფრისმთქმელია სკოლის დირექტორების: ა. დვალიშვილის, ვ. სოლომნიშვილის, ზ. მთიულიშვილის (გურჯაანის რაიონის შაშიანის, ვაზისუბნისა და ბაკურციხის სოფლების სკოლები), ა. თოფურიას (აბაშის მე-2 სკოლა) მიერ მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზები.

ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობას, საქართველოს ისტორიას, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლებს არადამაკმაყოფილებლად აწავლიან: ქ. დუნდუა, ლ. კოხრეიძე, ნ. ჯოჯუა, ი. ქოიავა, ი. მიქაძე (აბაშის რაიონის სოფელ მარნის საშუალო, რუსულ-ქართული რვაწლიანი, მე-2 საშუალო სკოლა), თ. ოსეფაშვილი, ვ. ცოტნიაშვილი, გ. ლომიტაშვილი, ნ. დარსაველიძე, ლ. გალუსტოვა, ჯ. სვიანაძე (ქ. გორის 1-ლი, მე-7, მე-9, მე-13 საშუალო სკოლები), გ. მარტაშვილი, თ. ბიწკინაშვილი, გ. მატარაშვილი, ქ. ბეროშვილი, ს. წოწოლაშვილი (გურჯაანის 1-ლი, სოფლების შაშიანის, ველისციხის, გურჯაანის, ბაკურციხის საშუალო სკოლები), ა. ლომიძე, ნ. კვაჭაძე, გ. გელიაშვილი, ლ. მარტიროსოვა, ა. საროშვილი, ბ. კობერიძე (ქ. თბილისის 47-ე, 29-ე, 31-ე, 37-ე, 102-ე, 147-ე საშუალო სკოლები).

ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საქართველოს ისტორიის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებაში არსებულ ნაკლოვანებებს, ზემოაღნიშნულის გარდა, ისიც განაპირობებს, რომ დღეისათვის ჯერ კიდევ დაბალია უნიფიცირებული სასკოლო სახელმძღვანელოების თარგმნის დონე, სრულყოფას საჭიროებს საქართველოს ისტორიის სასწავლო პროგრამა და სახელმძღვანელო, საკითხავი წიგნი მეოთხეკლასელთათვის „ჩვენი სამშობლო“. სკოლები ჯერ კიდევ არ არის უზრუნველყოფილი საქართველოს ისტორიის რუქებით, ატლასებით, სასწავლო ხასიათის მხატვრული ალბომებითა და სხვა სახის მასალებით. სახალხო განათლების განყოფილებები, მათი მეთოდური კაბინეტები, სკოლების ხელმძღვანელები ჯერ კიდევ სათანადო შეფასებას არ აძლევენ ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საქართველოს ისტორიის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების გაუმჯობესების მნიშვნელობას მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის ეფექტიანობის ამაღლების საქმეში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კოლეგიამ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. დამტკიცდეს ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების გაუმჯობესების ღონისძიებათა გეგმა (თან ერთვის).

2. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების მასწავლებლებმა:

2. 1. სწავლება წარმართონ იმ ამოცანების შესაბამისად, რომლებიც დასახულია სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრკ მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის დადგენილებით „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ და 1979 წლის 26 აპრილის დადგენილებით „იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“, არსებითად აამაღლონ აღნიშნული საგნების სწავლების იდეურ-თეორიული დონე ,ყოველი ღონისძიებით შეუწყონ ხელი მოსწავლეთა შემოქმედებითი აზროვნების, წიგნზე დამოუკიდებელი მუშაობის, ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების გაანალიზების, განზოგადების, დასაბუთებისა და დასკვნების გამოტანის უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.

2. 2. გააქტიურონ დასახელებული საგნების აღმზრდელობითი ფუნქცია, ბუნებრივად, მიზანსწრაფულად გამოიყენონ ფაქტობრივი მასალა მოსწავლეებში კომუნისტური რწმენის ჩამოსაყალიბებლად.

2. 3. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ საგანთა შორის კავშირის განმტკიცებას, ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობისა და საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებაში მონათესავე დისციპლინების ეფექტიანად გამოყენების საქმეს.

3. სკოლის ხელმძღვანელებმა:

3. 1. გააძლიერონ ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობისა და საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების მასწავლებლებისადმი მეთოდური დახმარება. ეფექტიანი გახადონ მეთოდური გაერთიანებების საქმიანობა, სისტემატურად იზრუნონ მასწავლე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბელთა იდეურ-პოლიტიკური, მეცნიერული და პედაგოგიური დახე-ლოვნების დონის ამაღლებისათვის.

3. 2. მიიღონ ზომები სასწავლო კაბინეტების შესაქმნელად, აღჭურვონ ისინი სათანადო თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებით, სწავლების ტექნიკური საშუალებებით, მეთოდური და სამეცნიერო ლიტერატურით, ხელი შეუწყონ მოსწავლეების მიერ თვითნაკეთი თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალების დამზადებასა და სწავლების პროცესში მათ აქტიურად გამოყენებას.

3. 3. იზრუნონ აღნიშნული საგნის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის. დააკომპლექტონ სკოლები მაღალკვალიფიციური პედაგოგიური კადრებით.

4. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა:

4. 1. ქმედითი დახმარება გაუწიონ ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების მასწავლებლებს (საქალაქო) მეთოდგაერთიანებების მუშაობის ორგანიზებისა და სრულყოფის საქმეში, გამოავლინონ საუკეთესო მასწავლებლები და განაზოგადონ მათი მუშაობის გამოცდილება.

4. 2. მასწავლებლებისადმი მეთოდური დახმარების მიზნით შეარჩიონ რაიონში (ქალაქში) საყრდენი სკოლები, დააკომპლექტონ ისინი მაღალკვალიფიციური პედაგოგიური კადრებით, აღჭურვონ ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის კაბინეტები სწავლების თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით, თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებით, რათა ეს სკოლები გადაიქცეს ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლებელთა მუშაობის ცენტრად.

4. 3. სახალხო განათლების განყოფილებაში, მეთოდურ კაბინეტში სწორად შეარჩიონ სპეციალისტები, რომლებიც უხელმძღვანელებენ ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებას, მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის საქმეს, სკოლის ორგანიზატორის მუშაობას.

4. 4. ქმედითი დახმარება გაუწიონ სკოლის დირექტორებს ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და

კ. მარქსის სახ. სახ. სსრ ბიბლიოთეკა

f-4770

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამართლის საფუძვლების მასწავლებელთა კვალიფიციური კადრების შერჩევის საქმეში;

4. 5. სათანადო ღონისძიებანი გაატარონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებისათვის სათანადო სასწავლო-მატერიალური ბაზის შექმნის უზრუნველსაყოფად. სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე განიხილონ საკითხი გურჯაანის რაიონის სოფლების ვაზისუბნის, შაშიანის, ველისციხის, აბაშის მე-2, გორის მე-2, მე-8, მე-9 მე-13 საშუალო სკოლებში ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებაში არსებული ნაკლოვანებებისა და მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის საქმეში სკოლის ხელმძღვანელთა არასათანადო მუშაობის შესახებ.

5. გაზეთ „სახალხო განათლების“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა (ამხ. ამხ. ნ. შველიძე, ა. გოგელია).

5. 1. სისტემატურად გააშუქონ გაზეთსა და ჟურნალის საგნობრივ დამატებაში „ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობა და გეოგრაფია სკოლაში“ ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობისა და საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების აქტუალური საკითხები.

6. გადაწყვეტილების შინაარსი გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლებაში“, დაიბეჭდოს განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

7. აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს (ამხ. კ. სუჯაშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების გაუმჯობესების ღონისძიებანი

№№	ღონისძიებანი	პასუხისმგებელი შესრულებაზე	შესრულების ვადა
1	2	3	4
1.	ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების გაუმჯობესების მიზნით სკოლებისა და სახალხო განათლების ორგანოების მუშაობის შემოწმება	სკოლების სამმართველო.	1980—1985 წლები
2.	სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეების, მეთოდკაბინეტების გამგეების, მეთოდისტების ანგარიშის მოსმენა ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, სამართალმცოდნეობის სწავლების გაუმჯობესების საკითხებზე	სკოლების სამმართველო	კვარტალში ერთხელ
3.	ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების მასწავლებელთა გამოცდილების შესწავლა-განზოგადება	სკოლების სამმართველო, სასკოლო მეთოდური ცენტრი, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრლური ინსტიტუტი, გაზეთი „სახალხო განათლება“, ჟურნალი „სკოლა და ცხოვრება“	სისტემატურად
4.	სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების მიზნით:		

I	2	3	4
ი.	ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის სასწავლო კაბინეტების მოწყობის შესახებ მეთოდიკური რეკომენდაციების შემუშავება	სკოლების სამმართველო, სასკოლო მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	1981—1983 წლები
ბ.	ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლებისათვის საჭირო თვალსაჩინო მასალების მომზადება-გამოცემა	სკოლების სამმართველო, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტი	1980—1985 წლები
	ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, სამართალმცოდნეობის მასწავლებელთა კადრების მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების გაუმჯობესების ღონისძიებანი:	კადრების სამმართველო, უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს შესაბამის სამმართველოსთან ერთად	1980—1981 წლები
1.	დახელოვნების კურსებზე ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, სამართალმცოდნეობის მასწავლებელთა მისაღები კონტინგენტის გაზრდა	კადრების სამმართველო, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტი	
2.	გადასამზადებელ კურსებზე ლექტორთა ანკეტური მონაცემების წარდგენა განათლების სამინისტროში დასამტკიცებლად	მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტი	სისტემატურად
3.	რესპუბლიკის რაიონებში (ქალაქებში) ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების საყრდენი სკოლების ქსელის შექმნა	სკოლების სამმართველო, სახალხო განათლების განყოფილებები	1980—1981 წლები

1	2	3	4
	სასწავლო გეგმების, პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების სრულყოფის **ღონისძიებანი:**		
1.	IV—X კლასების საქართველოს ისტორიის პროგრამების გადამუშავება-სრულყოფა	სკოლების სამმართველო, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, უმაღლესი სასწავლებლების შესაბამისი კათედრები საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის ინსტიტუტთან ერთად	1980—1981 წლები
2.	საქართველოს ისტორიის ახალი დამხმარე საკითხავი წიგნების მომზადება		”
3.	საქართველოს ისტორიის მოქმედი სახელმძღვანელოს (ავტორები შ. მესხია, ვ. გეჩუა) მეთოდური აპარატისა და ილუსტრაციების სრულყოფა	სკოლების სამმართველო, სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების სამმართველო	1981 წელი
4.	თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალების, სქემების, ტაბულების, დიაფილმების, დიაგრამების, დიაპოზიტივების, სასწავლო ფილმების მომზადება საქართველოს ისტორიის კურსისათვის	სკოლების სამმართველო, სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების სამმართველო, სასწავლო-მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან ერთად	1981 წელი
5.	საქართველოს ისტორიის სასწავლო რუქების, ატლასების (სახელმძღვანელოს დანართების) მომზადება და გამოცემა	სკოლების სამმართველო, სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების სამმართველო, სასწავლო--მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიეროკვლევითი ინსტიტუტი, უმაღლესი სას-	1981 წელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1	2	3	4
		წავლებლების შესაბამისი კათედრები, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტთან ერთად	
6.	მოქმედი პროგრამების საფუძველზე საქართველოს ისტორიის ფაკულტატური კურსის პროგრამის მომზადება	სკოლების სამმართველო, სასკოლო-მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	1981 წელი
7.	მეთოდური რეკომენდაციების მომზადება წრეობრივი მუშაობისათვის საქართველოს ისტორიაში		1981 წელი
8.	სსრ კავშირის ისტორიის ეპიზოდური მოთხრობების სახელმძღვანელოს თარგმნის ხარისხის შემოწმება და სათანადო წინადადებების შემუშავება	სკოლების სამმართველო, სასკოლო-მეთოდურ ცენტრთან, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან ერთად	1980 წელი
9.	სსრ კავშირისა და საქართველოს ისტორიის სინქრონული სწავლების შესახებ მეთოდური რეკომენდაციების შემუშავება (VIII—X კლ.)	სკოლების სამმართველო, სასკოლო-მეთოდურ ცენტრთან ერთად	1980 წელი
10.	სსრ კავშირის, ძველი მსოფლიოს, შუა საუკუნეების, ახალი და უახლესი ისტორიის კურსებში გამოცემული უნიფიცირებული დამხმარე მეთოდური სახელმძღვანელოების თარგმნა	სკოლების სამმართველო, სასწავლო მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან ერთად	1981—1982 წლები

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1	2	3	4
11.	საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების კურსის დამხმარე მეთოდური სახელმძღვანელოს თარგმნა	სკოლების სამმართველო, სასწავლო მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან ერთად	1981—1982 წლები
12	საზოგადოებათმცოდნეობის კურსისათვის დამხმარე მეთოდური სახელმძღვანელოს თარგმნა და გამოცემა	”	”
13.	საქართველოს ისტორიის მხატვრული ალბომის მომზადება და გამოცემა	სკოლების სამმართველო, სასკოლო მეთოდური ცენტრი, ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი	1981—1985 წლები
14	საქართველოს ისტორიული ატლასის მომზადება და გამოცემა		

ეროვნული ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О мероприятиях по улучшению состояния обучения истории, обществоведению и основам Советского государства и права в общеобразовательных школах республики

24 апреля 1980 года

Постановление ЦК КПСС от 26 апреля 1979 года «Об улучшении идейной и политико-воспитательной работы» ставит новые возросшие требования в обучении перед органами народного образования, школами в ряде предметов, особенно историей, обществоведением, основами Советского государства и права.

В последнее время Министерством просвещения Грузинской ССР была проведена определенная работа с целью улучшения обучения истории, обществоведению, истории Грузии, основам Советского государства и права.

Были переведены на армянский и азербайджанский языки учебники по истории Грузии, в экзаменационных билетах по истории, обществоведению были внесены по одному вопросу из курса истории Грузии. По вопросам обучения материалов XXV съезда КПСС, конституции СССР, трилогии воспоминаний Брежнева — «Малая земля», «Возрождение» и «Целина» в общеобразовательных школах были разработаны и разосланы методические рекомендации.

Значительный шаг сделан и в деле обеспечения школ учителями истории-обществоведения, основ советского государства и права. На сегодняшний день отмеченные предметы преподают 5711 педагогов из них 5278 (92,5%) имеют высшее специальное образование.

В последнюю пятилетку курсы усовершенствования прошли 2878 учителей.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Определенная работа была проведена и по линии аттестации, в результате которой 15 учителям было присвоено звание «учителя-методиста» и «старшего учителя», а 590 учителей получили поощрение, 106 учителей же были освобождены от занимаемой должности по несоответствии.

В результате проведенных мероприятий во многих школах республики повысился идейно-теоретический уровень, улучшились методы обучения, возросла творческая активность учеников, улучшилось качество усваиваемости программного материала, возрос удельный вес самостоятельной работы учеников, закрепилась связь предметов истории, обществоведения, истории Грузии, основ Советского государства и права с другими предметами.

Значительные мероприятия были проведены по расширению сети учебных кабинетов, по снабжению их наглядными пособиями и техническими средствами. Повысилась теоретическая подготовка и педагогическое мастерство учителей.

Но вместе со всем этим, уровень и качество обучения истории-обществоведения, истории Грузии, основам Советского государства и права в общеобразовательных школах республики пока еще неудовлетворительны.

Одна часть учителей в меньшей мере заботится о своем идейно-политическом развитии, повышении своих теоретических и методических знаний, не старается идти в ногу с новинками в обучении, с равнодушием относится к применению на уроках наглядных пособий, технических средств. В процессе обучения большое внимание не уделяется продвижению воспитательных моментов, не применяются эффективно возможности внешкольной и внеклассной работы.

Определенная часть преподавателей истории, обществоведения, основ советского государства и права должным образом не вникает в суть требований времени и указаний директивных органов о том, что создание учебных кабинетов, переход на кабинетную систему обучения является не само-

целью, а условием повышения эффективности учебно-воспитательного процесса. Руководители школ в этом отношении не применяют на должной высоте указания Министерства просвещения, его методические рекомендации, списки типовых учебно-наглядных пособий и учебных орудий для общеобразовательных школ, которые были подготовлены постановлениями ЦК КПСС и Советом Министров Грузинской ССР, на основании перехода молодежи на всеобщее среднее обучение и дальнейшее развитие общеобразовательных школ и др.

Не созданы кабинеты истории-обществоведения в Тбилисской 43-ей, Горийских 2-ой, 7-ой, 9-ой, Абашской 6-ой средних школах. Очень слаба база обучения в школах Гурджаанского района.

Одна часть учителей не старается идти в ногу с новинками обучения проявляет равнодушие к наглядным пособиям и техническим средствам обучения. Не понимает суть синхронизма — в VIII, IX и X классах объединенно проводит уроки истории СССР и истории Грузии, в совершенстве не использует методический аппарат учебника; документы, предусмотренные для учеников вопросы и задания, иллюстрации. Не обращает должного внимания на самостоятельную работу с книгой, закрепление навыков работы над книгой, некоторые же учителя доходят и до того, что уроки по истории проводят без карты.

Серьезные недостатки имеются в преподавании основ Советского государства и права.

В ряде школ мало внимания уделяется правовому воспитанию, не организованы кружки правоведения. Не предусмотрены вопросы правоведения и в планах родственных кружков.

В Тбилисских 29-ой, 31-ой, 102-ой, 106-ой, 147-ой, Руставских 3-ей, 20-ой и других средних школах до сегодняшнего дня не рассмотрены приказ Верховного Совета Грузинской

ССР от 18 апреля 1979 года «Об улисении ответственности правосудия над несовершеннолетними за похищение транспорта», приказ коллегий Министерств просвещения и Юстиции от 2 марта 1978 года № 2-7/4 «О мероприятиях по улучшению состояния обучения основам Советского государства и права в общеобразовательных школах республики».

В Тбилисских 31-ой, 100-ой, 102-ой, 147-ой, Горийской 13-ой, Абашских 1-ой, 2-ой, Руставской 3-ей и других средних школах на педагогических советах не были рассмотрены вопросы правового воспитания учеников. Не устроены уголки правового воспитания. Не используются полностью возможности отряда юных держинцев в правовом воспитании. В некоторых школах вообще не проводятся или, если проводятся, то редко, юридические консультации (Тбилисские 29-ая, 31-ая, 37-ая, 100-ая, 102-ая, 147-ая, 160-ая, Руставские 3-ая, 20-ая средние школы).

Не стоит на должной высоте и методическая работа в ряде школ. Деятельность методических объединений носит формальный характер, или вовсе не проводится. Разработанные доклады неконкретные. Редко рассматриваются вопросы повышения эффективности развивающегося обучения, усиления функции воспитания истории, обществоведения, основ Советского государства и права, проблемы оборудования и применения учебных кабинетов (Вазисубанская Гурджаанского района, Горийская 9-ая, 13-ая, Абашская 2-ая средние школы).

Некоторые директора школ не ведут на должной высоте контроль над учителями, формально присутствуют на уроках, с целью выполнения обязанности, слабы их анализы как с научной, так и методической стороны. Не производят проверку ранее данных рекомендаций. Неконкретны и неудовлетворительны анализы уроков прослушанных директорами: А. Двалишвили, Е. Соломнишвили, З. Мтиулишвили (Шашианская, Вазисубанская, Бакурцихская средние школы Гурд-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

жаанского района), О. Топурия (Абашская 2-ая средняя школа).

Неудовлетворительно преподают историю-обществоведение, историю Грузии, основы Советского государства и права преподаватели: Ж. Дондуа, Л. Кохреидзе, Н. Джоджуа, И. Коиава, И. Микадзе (Маранская русско-грузинская 8-летняя школа Абашского района, 2-ая средняя школа Абаши), Т. Осепашвили, В. Цотниашвили, К. Ломиташвили, Н. Дарсавелидзе, Л. Галустова, Д. Свианадзе (Горийские 1-ая, 7-ая, 9-ая, 13-ая средние школы), Г. Марташвили, Т. Бицкинашвили, Г. Матарашвили, К. Берошвили, С. Цоцолашвили (Гурджаанская 1-ая, Шашианская, Велисцихская, села Гурджаани, Бакурцихская средние школы), А. Ломидзе, Н. Квачадзе, Г. Гелиашвили, Л. Мартиросова, А. Сарошвили, Б. Коберидзе (Тбилисские 47-ая, 29-ая, 31-ая, 37-ая, 102-ая, 147-ая средние школы).

Кроме вышеназванных причин существенным недостатком в преподавании истории-обществоведения, истории Грузии, основ Советского государства и права, является и то, что низок уровень перевода унифицированных учебников, требуют совершенства программа и учебник истории Грузии, книга для чтения четвертого класса «Наша Родина», школы не снабжены картами по истории Грузии, атласами, художественными альбомами обучающего характера и другими видами материалов. Отделения народного образования их методические кабинеты, руководители школ пока еще не дают соответствующую оценку в деле улучшения и повышения эффективности в обучении и воспитании учеников по предметам истории, обществоведения, истории Грузии, основ Советского государства и права.

Коллегия решила:

1. Утвердить план (прилагается) меропятий по улучшению преподавания истории — обществоведения, основ Советского государства и права.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

2. Преподавателям истории, обществоведения, основ Советского государства и права общеобразовательных школ:

2.1. вести обучение в соответствии с задачами, намеченными постановлением ЦК КПСС и Советом Министров Грузинской ССР от 22 декабря 1977 года «О дальнейшем совершенствовании обучения, воспитания учащихся общеобразовательных школ и подготовки их к труду». Существенно повысить идейно-теоретический уровень обучения названных предметов, принять меры по созданию соответствующих условий для творческого мышления учащихся, вырабатывать в учениках навыки самостоятельной работы над книгой, умения выносить анализы историческим фактам и событиям;

2.2. повысить активность воспитательной функции названных предметов, естественно, целеустремленно применять фактические материалы с целью формирования в учащихся коммунистической убежденности;

2.3. уделить особое внимание связи между предметами истории, обществоведения и основ Советского государства и права с родственными дисциплинами и их эффективное применение.

3. Руководителям школ:

3.1. усилить методическую помощь учителям истории, обществоведения и основ Советского государства и права. Работе методических объединений придать более эффективный и деловой характер. Систематически заботиться о повышении идейно-политического, научного и педагогического уровня учителей;

3.2. принять меры для создания учебных кабинетов, снабдить их соответствующим наглядно-дидактическим материалом, техническими средствами обучения, методической и научной литературой. Саздать условия для изготовления учащимися ручных самодельных наглядно-дидактических материалов с целью их применения в обучении;

3.3. заботиться о повышении квалификации учителей ука-

занных выше предметов, укомплектовать школы квалифицированными педагогами.

4. Министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской А/О, городов и районов:

4.1. оказать действенную помощь преподавателям истории-обществоведения, основ Советского государства и права в деле организации и совершенствования работы методобъединений, выявить наилучших учителей и передать другим их опыт работы;

4.2. с целью оказания помощи учителям отобрать в районе (городе) опорные школы, укомплектовать их высококвалифицированными кадрами педагогов, оборудовать кабинеты истории-обществоведения современными техническими средствами обучения и наглядно-дидактическим материалом, чтобы эти школы превратились в центры работы педагогов истории-обществоведения;

4.3. в отделах народного образования, методических кабинетах правильно отобрать специалистов, которые будут руководить делом идейно-политического воспитания учащихся, работой организаторов школ, преподавателей истории, обществоведения, Основ Советского государства и права;

4.4. оказать действенную помощь директорам школ в деле отбора квалифицированных учителей истории-обществоведения, основ Советского государства и права;

4.5. провести соответствующие мероприятия с целью обучения в общеобразовательных школах истории-обществоведения, основ Советского государства и права, создать учебно-материальную базу. На совещании Совета народного образования рассмотреть вопросы Вазисубанской, Шашианской, Велисцихской школ Гурджаанского района, Абашской 2-ой, Горийских 2-ой, 8-ой, 9-ой, 13-ой средних школ о не соответствующей работе руководителей этих школ и учителей

истории, обществоведения, основ Советского государства и права.

5. Редакциям газеты «Сахалхо ганатлеба» и журнала «Скола да Цховреба», (тов. Н. Швелидзе и тов. А. Гогелия):

5.1. систематически освещать в рубрике «История-обществоведение и география в школе» актуальные вопросы обучения истории, обществоведению и основам Советского государства и права.

6. Содержание настоящего решения опубликовать в газете «Сахалхо Ганатлеба», напечатать в сборнике приказов и инструкций Министерства просвещения Грузинской ССР.

7. Выполнение указанного решения поручить Управлению школ Министерства просвещения (тов. К. Суджашвили).

Председатель коллегии

Министр **О. КИНКЛАДЗЕ**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Мероприятия по улучшению обучения истории, обществоведению, Основам Советского государства и права в общеобразовательных школах республики

№ № п|п	Мероприятия	Ответстветственный за выполнение	Сроки исполнения
1	2	3	4
1.	Проверка работы общеобразовательных школ и органов народного образования с целью улучшения преподавания истории, обществоведения, основ Советского государства и права.	Управление школ	1980—1985 годы
2.	Прослушивание отчетов заведующих отделами народного образования, методкабинетами по вопросам улучшения преподавания истории, обществоведения, основ Советского государства и права.	Управление школ	В квартале один раз
3.	Изучение и обобщение опыта учителей истории, обществоведения, основ Советского государства и права.	Управление школ, школьный методический центр, Институт усовершенствования учителей, газета «Сахалхо ганатлеба», журнал «Скола да цховреба»	Систематически
4.	С целью улучшения материально-учебной базы:		
а)	Разработать методические рекомендации для устройства учебных кабинетов истории-обществоведения.	Управление школ, школьный методический центр, научно-исследовательский институт педагогических наук им. Я. Гогебашвили	1981—1983 годы

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

1	2	3	4
б)	**Изготовить и издать необходимые учебно-наглядные материалы по истории, обществоведению, основам Советского государства и права.**	Управление школ, Научно-исследовательский институт им. Я. Гогебашвили, Центральный институт усовершенствования учителей	1980—1985 годы
	Мероприятия по подготовке кадров и повышению квалификации учителей истории, обществоведения, основ Советского государства и права:	Управление кадров совместно с соответствующим управлением Министерства высшего и среднего специального образования	1980—1981 годы
1.	Рост принимаемого контингента учителей истории-обществоведения на курсах усовершенствования учителей.	Управление кадров, Центральный институт усовершенствования учителей	1980—1981 годы
2.	Представление на переподготовительные курсы анкетных данных о лекторах для их утверждения в Министерстве просвещения.	Центральный институт усовершенствования учителей	Систематически
3.	Создание сети опорных школ по обучению истории-обществоведения, основам Советского государства и права в районах (городах) республики.	Управление школ, отделы народного образования	1980—1981 годы
	Мероприятия по совершенствованию учебных планов, программ и учебников:		
1.	С целью совершенствования программ по истории Грузии для IV-X классов.	Управление школ, Научно-исследовательский институт им. Я. Гогебашвили	1980 год

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1	2	3	4
2.	Подготовить новые дополнительные учебники по истории Грузии.	Совместно с соответствующими кафедрами вузов и Институтом истории Академии наук Грузинской ССР	1981 год
3.	Совершенствовать методический аппарат и иллюстрации действующих учебников по истории Грузии (авторы Ш. Месхиа, В. Гечуа).	Управление школ, Управление учебников и библиотечных фондов	1981 год
4.	Изготовить учебно-дидактические материалы, схемы, таблицы, диафильмы, диаграммы, диапозитивы, учебные фильмы.	Управление школ, Управление учебников и библиотечных фондов совместно с научно-исследовательским институтом им. Я. Гогебашвили	1981 год
5.	Подготовить и издать учебные карты и атласы (приложения к учебникам).	Управление школ, Методический центр учебников с Институтом истории ,этнографии и археологии	1981 год
6.	Подготовить программы по факультативному курсу на основании действующей программы.	Управление школ, школьный методический центр, Научно-исследовательский институт им. Я. Гогебашвили	1982 год
7.	Подготовить методические рекомендации для работы кружков истории Грузии.	Управление школ, школьный методический центр, Научно-исследовательский институт им. Я. Гогебашвили	1981 год
8.	Проверить уровень перевода и разработать вопросы эпизодических рассказов в учебнике истории СССР.	Управление школ, школьный методический центр Научно-исследовательский институт им. Я. Гогебашвили	1980 год

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1	2	3	4
9	Разработать методические рекомендации к (VIII-X кл.) синхронному обучению истории Грузии, истории ССР.	Управление школ, школьный методический центр	1980 год
10.	Перевести унифицированные дополнительные учебники по истории СССР, истории древнего мира, истории средних веков, новой и новейшей истории.	Управление школ, учебно-методический центр совместно с Научно-исследовательским институтом им. Я. Гогебашвили	1981—1982 годы
11.	Перевести методический учебник по основам Советского государства и права.	»	»
12.	Перевести и издать методический учебник для курса по обществоведению.	»	»
13.	Подготовить и издать художественный альбом по истории Грузии.	Управление школ, Учебно-методический центр совместно с Научно-исследовательским институтом им. Я. Гогебашвили	1981—1985 годы
14.	Подготовить и издать атлас истории Грузии	с Институтом истории и археологии	

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ
ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

РЕШЕНИЕ

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О результатах проверки учебно-воспитательной работы, санитарно-гигиенического режима, питания и быта воспитанников школ-интернатов г. г. Зугдиди, Сухуми и Калдахвара

24 апреля 1980 года

Доклад и материалы бригады Министерства просвещения Грузинской ССР указывают на все еще имеющиеся серьезные недостатки в работе школ-интернатов в г. г. Сухуми, Зугдиди, Калдахвара, на неудовлетворительную работу администраций этих учебных заведений, не обеспечивающих должного руководства и не справляющихся с возложенными на них обязанностями.

Отсутствие надлежащего контроля и требовательности со стороны администраций привели к тому, что в интернатах запущена материальная база, нарушен санитарно-гигиенический режим, плохо организовано медицинское обслуживание воспитанников и не упорядочен их быт.

Детям практически негде держать предметы личного пользования, одежду; большинство из них не знакомы с правилами личной гигиены, не имеют платков, расчесок, туалетных принадлежностей.

В вышеуказанных интернатах неудовлетворительно организован внутришкольный контроль. Директора и их заместители по учебно-воспитательной работе мало посещают уроков, поверхностно анализируют их, не предъявляют к учителям должной требовательности. На педагогических советах редко рассматриваются вопросы постановки трудового обучения, профориентации воспитанников, состоянии воспитательной работы, путях ее улучшения.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Слабо поставлена работа и по организации учебного процесса.

В школе-интернате г. Зугдиди многие учителя проводят учебные занятия на низком уровне, поверхностно излагают материал, недостаточно отводят времени на выполнение упражнений, решение задач, повторение пройденного.

С грубыми нарушениями ведутся классные журналы в интернатах; имеются случаи завышения, неправильного выведения и выставления четвертных оценок, низок уровень знаний детей по ряду учебных дисциплин. В Калдахварской школе-интернате отмечается слабая связь учебного процесса с внеурочной воспитательной работой, слабо налажены контакты между учителями и воспитателями.

Нередко, когда одминистрация школ-интернатов не контролирует, не анализирует работу воспитателей, сами же воспитатели часто даже не планируют свою работу, халатно относятся к обязанностям, в результате — воспитанники предоставлены сами себе, нарушают дисциплину, не посещают занятий.

Проверка также показала, что в воспитательной работе интернатов имеется ряд существенных недостатков: преобладают массовые мероприятия, мало внимания уделяется изучению и формированию личности каждого ученика, совершенствованию работы ученических коллективов и органов детского самоуправления.

Преподаватели недостаточно оказывают помощь воспитателям в организации выполнения наиболее трудных разделов учебных программ.

Неудовлетворительно положение и с питанием в указанных интернатах — меню однообразно, в нем отсутствуют молоко, творог, фасоль, сметана, свежие фрукты, не ведется витаминизация пищи и не подсчитывается ее калораж.

Следует также отметить ослабление руководства над интернатами со стороны местных органов народного образования.

В целях устранения отмеченных недостатков и улучшения работы школ-интернатов г. г. Зугдиди, Сухуми и Калдахвара, коллегия решила:

1. За слабую работу и имеющиеся существенные недостатки в руководстве работой Зугдидской 8-летней школы-интерната, директору тов. К. Сахурия и заведующему учебной частью тов. И. Чантурия объявить строгий выговор.

Принять к сведению, что на старшего воспитателя школы-интерната тов. М. Рогава приказом директора интерната наложено строгое административное взыскание.

2. За безответственное отношение к своим обязанностям, слабую работу и существенные недостатки в работе Сухумской 1-ой школы-интерната, директору тов. Л. Анчабадзе и старшему воспитателю тов. М. Лейба объявить строгий выговор.

За недостатки в организации учебного процесса в интернате заместителю директора по учебной части тов. Н. Киут объявит выговор.

3. За халатность и недостаточный контроль в руководстве учебно-воспитательным процессом Калдахварской школы-интерната, директору интерната тов. А. Ампар, заместителю директора по учебной части тов. К. Тхагушеву и старшему воспитателю тов. А. Халбад объявить строгий выговор.

Поручить:

1. Министерству просвещения Абхазской АССР, ОНО г. Зугдиди:

• в кратчайшие сроки разработать и провести конкретные мероприятия для нормализации постановки учебно-воспитательной работы школ-интернатов, укрепления их материально-технической базы, соблюдения санитарно-гигиенического режима, улучшения быта воспитанников;

рассмотреть вопрос о привлечении к строгой ответственности должностных лиц, допустивших халатность в организации хозяйственной деятельности школ-интернатов, быта вос-

питанников, их медицинского обслуживания. Принять надлежащие меры к укреплению руководства вышеуказанных школ-интернатов;

постоянно осуществлять действенный контроль за работой школ-интернатов, выявлять недостатки, анализировать их, соответственно реагировать;

в случае необходимости, как исключение, разрешить использовать в Калдахварской школе-интернате на должностях воспитателя, библиотекаря и старшего пионервожатого лиц, успешно окончивших среднюю школу, а в дальнейшем оказывать им содействие в поступлении на заочные отделения педагогических высших учебных заведений республики.

О результатах проделанной работы сообщить Министерству просвещения Грузинской ССР в третьем квартале 1980 года.

2. Дирекциям школ-интернатов:

усилить внутришкольный контроль, перестроить и улучшить работу административно-хозяйственной части, принять конкретные меры для укрепления трудовой дисциплины педагогического коллектива и технического персонала интернатов; обратить существенное внимание на планирование и организацию в комплексе учебно-воспитательного процесса;

пересмотреть режим дня школ-интернатов и упорядочить часы работы воспитателей;

добиться планомерной, четкой, продуктивной работы методических объединений, семинаров классных рудоводителей и воспитателей, улучшить работу пионерской организации, библиотеки и медицинского персонала интернатов;

в ближайщее время принять необходимые меры для улучшения материальной базы интернатов, приобретения твердого и мягкого инвентаря, технических средств и наглядных пособий.

3. Воспитателям и педагогам:

ეროვნული ბიბლიოთეკა

коренным образом перестроить и улучшить свою работу в деле воспитания и обучения воспитанников.

Пересмотреть, дополнить, а в случае надобности и изменить полугодовые воспитательные планы, привести их в соответствие с основным планом школы, творчески подходить к каждому мероприятию в возрастных группах, проводить дополнительные занятия, использовать современные методы обучения, дифференцированный и индивидуальный подход к каждому ученику для повышения уровня и качества знаний учащихся;

улучшить организацию второй половины дня, качественно проводить самоподготовку, организовать диспуты, встречи с интересными людьми, передовиками производства; улучшить работу по правовому, атеистическому и патриотическому воспитанию воспитанников;

постоянно заботиться о быте воспитанников, следить за соблюдением санитарно-гигиенического режима в интернате, принимать активное участие в судьбе каждого ребенка.

4. Управлению школ-интернатов и детских домов (тов. Г. Тутберидзе):

оказать методическую помощь вышеуказанным школам-интернатам в деле улучшения работы дирекций и организации учебно-воспитательного процесса;

проверить выполнение данного решения в IV квартале 1980 года.

Председатель коллегии

Министр **О. КИНКЛАДЗЕ**

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 24 აპრილის

გადაწყვეტილება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური ბიუჯეტის 1979 წლის ანგარიშის დამტკიცების შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ 1979 წელს რესპუბლიკური ბიუჯეტის გეგმით გათვალისწინებული ფინანსირება შეადგენდა 14001,0 ათას მანეთს, ხოლო კრედიტი კი გახსნილია 13784,0 ათასი მანეთის რაოდენობით. ამ თანხიდან ათვისებულ იქნა 13651,0 ათასი მანეთი, ფაქტიურმა ხარჯებმა კი შეადგინა 13911,0 ათასი მანეთი. ამან განაპირობა სახსრების აუთვისებლობა 133,0 ათასი მანეთით და ღონისძიებათა გეგმის შეუსრულებლობა 90,0 ათასი მანეთით.

სახსრების აუთვისებლობას, ძირითადად, ადგილი ქონდა: სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა კვებაზე ასიგნობათა ხაზით — 60,0 ათასი მანეთი და ბაგა-ბაღების აღსაზრდელთა კვებაზე — 34,0 ათასი მანეთი, რაც გამოწვეულია აღსაზრდელთა კონტინგენტის რაოდენობის შეუსრულებლობით 233 ერთეულით, რამაც შეადგინა 22,000 ბავშვდღე.

კაპიტალურ რემონტზე გათვალისწინებული სახსრების აუთვისებლობამ შეადგინა 27,0 ათასი მანეთი, რაც გამოწვეულია საჭირო რაოდენობით სამშენებლო მასალების უქონლობით. ამ მიზეზით ზოგიერთმა სამშენებლო-სარემონტო ორგანიზაციამ ვერ შეძლო დავალებით გათვალისწინებული სარემონტო ვალდებულებების მთლიანად დასრულება.

ასიგნებული სახსრების აუთვისებლობასთან ერთად ზოგიერთმა დაწესებულებამ დაუშვა დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით სამეურნეო სახსრების გადახარჯვა 31,0 ათასი მანეთით, ძირითადად, სკოლა-ინტერნატების ხაზით, რაც გამოწვეული იყო ამ მიზნით გახსნილი სახსრებისა და ფაქტიური მოთხოვნილების შეუსაბამობით (ქ. ლესელიძის სახ .სკოლა-ინტერნატი, მუსიკალური და მათემატიკური პროფილის სკოლა-ინტერნატები).

საანგარიშო წელიწადში ძირითადი სახსრები გაიზარდა 61,0 ათასი მანეთით, ხოლო მცირეღირებული ინვენტარი — 8,0 ათასი მანეთით. ძირთადი სახსრების გაზრდა განხორციელდა დაწესებულებების ინვენტარითა და თვალსაჩინო ხელსაწყოებით შემდგომი აღჭურვის ხარჯზე.

დებიტორული დავალიანება საანგარიშო წელიწადში შემცირდა 38,0 ათასი მანეთით და ძირითადად შედგება ფიზკულტურის ღონისძიებებზე 1980 წელში გადმოსული ავანსებისაგან, კრედიტორული დავალიანება კი გაიზარდა 103,0 ათასი მანეთით. დავალიანება, ძირითადად, მოდის მომარაგების მთავარ სამმართველოზე სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის ცენტრალიზირებული ანგარიშსწორებით შეძენის გამო, რაც განაღდებულ იქნა 1980 წლის იანვარში.

საფინანსო-საბიუჯეტო დისციპლინის შემდგომი გაძლიერებისა და გეგმით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა ჩატარების მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. დაევალოს რესპუბლიკური დაქვემდებარების დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა ხელმძღვანელებს:

ა) მიიღონ ქმედითი ზომები გეგმით გათვალისწინებული სახსრების მთლიანად ათვისებისათვის;

ბ) არ დაუშვან საბიუჯეტო-საფინანსო დისპიცლინის დარღვევა;

გ) გააძლიერონ სოციალისტური საკუთრების დაცვა; აღმოფხვრან უყაირათობა და მისი წარმომშობი მიზეზები;

დ) განახორციელონ დამატებითი ღონისძიებანი შენობა-ნაგებობათა, მოწყობილობათა, მაგარი და რბილი ინვენტარის დაცვისათვის, არ დაუშვან მათი ნაადრევი ცვეთა;

ე) არ დაუშვან დაფინანსების გეგმით გაუთვალისწინებელი ღონისძიებების გატარება, ხოლო გამონაკლისს შემთხვევაში ისინი გაატარონ მხოლოდ სამინისტროს ხელმძღვანელობის ნებართვით;

ვ) გააძლიერონ საშტატო დისციპლინა; გააუქმონ შტატზევით თანამდებობები და კანონით გაუთვალისწინებელი შეთავსებები;

ზ) მიიღონ ზომები დებიტორული დავალიანების დასაფარავად და არ დაუშვან იგი შემდგომში.

2. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. თ. ჩიტაძე) და ცენტრალურმა ბუღალტერიამ (ამხ. დ. ყარაშვილი) მიმდინარე წლის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

II კვარტალში ცალკეულ დაწესებულებათა დაფინანსებისას გაით-ვალისწინონ ამ დაწესებულებათა ბალანსზე არსებული მასალების ზეგეგმიური ნაშთი და დებიტორული დავალიანება.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საბა-ლანსო კომისიას დაამტკიცოს ცალკეული დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ანგარიშები.

4. დამტკიცდეს რესპუბლიკური ბიუჯეტის 1979 წლის ანგარიში.

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Об утверждении отчета по республиканскому бюджету Министерства просвещения Грузинской ССР за 1979 год

24 апреля 1980 года

Коллегия отмечает, что в 1979 году при плане финансирования по республиканскому бюджету в сумме 14001,0 тыс, руб. было открыто кредитов — 13784,0 тыс. руб. из которых было освоено 13651,0 тыс. руб. при фактических расходах — 13911,0 тыс. руб., что определило неосвоение средств в сумме 133,0 тыс. руб. и невыполнение плана мероприятий в сумме 90,0 тыс. руб.

В основном не были освоены средства, ассигнованные на питание воспитанников школ-интернатов в сумме 60,0 тыс. руб., и по детсадам-яслям в сумме 34,0 тыс. руб., что обусловлено недобором контингентов воспитанников в специальных школах-интернатах в количестве — 233 единиц, что составило 22.000 детодней. Неосвоение средств по капремонту в сумме 27,0 тыс. руб. обусловлено невыделением в должном объеме стройматериалов, что не дало возможности некоторым строительно-ремонтным организациям полностью закончить принятые ими обязательства по ремонту зданий.

Наряду с неосвоением ассигнованных средств, некоторые учреждения допустили по отдельным статьям перерасходы в частности по хозяйственным расходам в сумме 31,0 тыс. руб. по сравнению с утвержденным планом и в основном по школам-интернатам, что было вызвано несоответствием открытых на эту цель средств (школа-интернат им. Леселидзе, школы-интернаты музыкального и математического профиля). За отчетный год возросли основные средства на 615,0 тыс.

руб. и малоценный инвентарь на 8,0 тыс. руб. за счет дальнейшего оснащения учреждений инвентарем и наглядными пособиями.

Дебиторская задолженность за отчетный год снижена на 38,0 тыс. руб., составляя в большей части авансы по физкультурным мероприятиям, перешедшим на 1980 год, однако кредиторская задолженность возросла на 103,0 тыс. руб., составляя, в основном, задолженность Управлению снабжения за посланный с/х инвентарь по централизованным расчетам и таковая была оплачена в январе 1980 года.

В целях дальнейшего усиления финансово-бюджетной дисциплины, обеспечения проведения намеченных планом мероприятий, коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР решает:

а) принять действенные меры к полному освоению всех средств, предусмотренных планом;

1. Обязать руководителей учреждений и организаций республиканского подчинения:

б) не допускать нарушений бюджетно-финансовой дисциплины;

в) усилить охрану социалистической собственности, устранить безхозяйственность и условия, порождающие ее;

г) осуществить дополнительные мероприятия по сохранности зданий и сооружений, оборудования, жетского и мягкого инвентаря, не допуская преждевременной их амортизации;

д) не допускать проведение мероприятий, не предусмотренных планом финансирования, а в исключительных случаях проводить их лишь с разрешения руководства Министерства;

е) усилить штатную дисциплину, ликвидировать сверхштатные должности и не предусмотренные законом совместительства;

ж) принять меры к ликвидации дебиторской и кредиторской задолженности, не допускать ее в дальнейшем.

2. Планово-финансовому управлению (тов. Т. Читадзе)

и Центральной бухгалтерии (тов. Д. Карашвили) во II квартале т. г. зачесть при финансировании отдельных учреждений всю имеющуюся по их балансу дебиторскую задолженность и сверхнормативные излишки товарно-материальных ценностей.

3. Поручить балансовой комисси Министерства просвещения Грузинской ССР утвердить отчеты отдельных учреждений и организаций.

4. Отчет по республиканскому бюджету за 1979 год утвердить.

Председатель коллегии

Министр **О. КИНКЛАДЗЕ**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1980 წლის 24 აპრილის

გადაწყვეტილება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სამეურნეო ორგანიზაციების 1979 წლის ანგარიშის დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშნავს, რომ საანგარიშო წელიწადში სამეურნეო ორგანიზაციების მიერ 1979 წლის გეგმები შესრულდა: მომარაგების მთავარი სამმართველოს ხაზით 113.7%-ით, საბაზო მაღაზიის ხაზით — 165,8%-ით, საპროექტო კანტორის ხაზით — 110,8%-ით და სტამბის ხაზით — 104,3%.

გეგმების გადაჭარბებით შესრულების, მიმოქცევის ხარჯების ეკონომიისა და სახსრების ბრუნვის დაჩქარების შედეგად მიღებულია ზემოგება 100,8 ათასი მანეთის ოდენობით და საბრუნავი სახსრების ზენორმატიული ნაშთი 158,4 ათასი მანეთის ოდენობით.

მიუხედავად ამისა, მომარაგების ორგანიზაციებმა მიმწოდებელთა მიერ თვალსაჩინო ხელსაწყოების, ინვენტარისა და მოწყობილობის დაგვიანებით მიწოდების გამო ვერ შეძლეს ანგარიშების დროული განაღდება, სამეურნეო ორგანიზაციებმა გადაიხადეს ჯარიმა და საურავი 55,6 ათასი მანეთის ოდენობით, რამაც თავის მხრივ, შეამცირა მოგება.

ბიუჯეტში გადასახადების შეტანის გეგმა გადაჭარბებით შესრულდა. გეგმით გათვალისწინებული 251,0 ათასი მანეთის ნაცვლად შეტანილია 409,4 ათასი მანეთი (გეგმაზე 158,4 ათასი მანეთით მეტი).

ამასთან ერთად, მომარაგების ორგანიზაციებმა საწყობებში დაუშვეს სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ზენორმატიული ნაშთი 956,4 ათასი მანეთის ოდენობით, რაც ნაწილობრივ გამოწვეული იყო მიმწოდებელთა მიერ 1979 წლის ნოემბერ-დეკემბერში საქონლის გადაზიდვით. ამდენად, ამ საქონლის რეალიზაცია იმავე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წელს ვერ განხორციელდებოდა და რეალიზაცია მოხდა 1980 წლის იანვარში.

1979 წელს სამეურნეო ორგანიზაციათა სამეურნეო საქმიანობის შედეგად წარმოიშვა საბრუნავი სახსრების ნამეტი 252.5 ათასი მანეთის ოდენობით, რომელიც ბიუჯეტში შეტანას ექვემდებარება 1980 წელს. მათგან მომარაგების მთავარი სამმართველოს ხაზით — 25,7 ათასი მანეთი, თვალსაჩინო ხელსაწყოების საბაზო მაღაზიის ხაზით — 176,8 ათასი მანეთი, საპროექტო კანტორის ხაზით — 24,6 ათასი მანეთი, სტამბის ხაზით — 6,8 ათასი მანეთი.

მიუხედავად არაერთგზისი მითითებისა დებიტორული და კრედიტორული დავალიანების დაფარვის შესახებ სამეურნეო ორგანიზაციებმა დაუშვეს დებიტორული დავალიანების ზრდა 66,7 ათასი მანეთის ოდენობით და კრედიტორული დავალიანება 107,5 ათასი მანეთის ოდენობით.

სამეურნეო ორგანიზაციების მუშაობის გაუმჯობესების, სახსრების ბრუნვადობის დაჩქარებისა და დაშვებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. ო. კერესელიძე):

ა) მიიღოს ზომები სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ნაშთის შესამცირებლად როგორც ტექნიკური მომარაგების ბაზის, ასევე თვალსაჩინოების საბაზო მაღაზიის ხაზით და დაიყვანოს იგი დამტკიცებულ ნორმატივებამდე;

ბ) უზრუნველყოს მიმწოდებელთა ანგარიშების განაღდება დადგენილ ვადებში და არ დაუშვას ბანკისათვის საურავის არაგეგმიური გადახდის შემთხვევები;

გ) მიმდინარე წლის 1 ნახევარში დაფაროს მყიდველთა მთელი დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება, უზრუნველყოს განაღდებული ანგარიშებით საქონლის დროული გამოზიდვა;

დ) განახორციელოს ბიუჯეტში ზენორმატიული საბრუნავი სახსრების 202,5 ათასი მანეთის დროული შეტანა.

2. საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო კანტორის დირექტორმა (ამხ. თ. ქიქოძე) უზრუნველყოს საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის თვითღირებულების შემდგომი შემცირება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

3. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. თ. ჩიტაძე) და მთავარმა ბუღალტერმა (ამხ. ლ. ყარაშვილი) ჩაატარონ საბრუნავი სახსრების გადათვლა მათგან ბიუჯეტში შესატანი თანხის 252,5 ათასი მანეთის გათვალისწინებით.

4. დამტკიცდეს სამეურნეო ორგანიზაციების 1979 წლის ანგარიში.

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

РЕШЕНИЕ

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Об утверждении отчета хозорганов Министерства просвещения Грузинской ССР за 1979 год

24 апреля 1980 года

Коллегия Министерства просвещения ГССР отмечает, что выполнение планов 1979 года по хозорганам определилось в отчетном году: по Главному управлению снабжения — 113,7%, по Базовому магазину — 165,8%, по Проектной конторе — 110,8% и по Типографии — 104,3%.

В результате перевыполнения планов, экономии по издержкам обращения, ускорения оборачиваемости средств получена сверхприбыль в сумме 100,8 тыс. руб. и сверхнормативные остатки оборотных средств — 158,4 тыс. руб.

Однако, ввиду того, что среди года снабженческие организации, ввиду неритмичной поставки поставщиками наглядных пособий, инвентаря и оборудования не могли своевременно оплачивать счета, хозорганами были уплачены штрафы и пении в сумме 55,6 тыс. руб., что в свою очередь снизило прибыли.

План платежей в бюджет перевыполнен, вместо предусмотренных планом 251,0 тыс. руб. в отчетном году внесено 409,8 тыс. руб. и более плана на 158,4 тыс. руб.

Наряду с этим снабженческими организациями допущены сверхнормативные остатки товарно-материальных ценностей на складах в сумме 956,4 тыс. руб., что частично было вызвано отгрузкой товаров поставщиками в ноябре и декабре 1979 года, разлизация которых не могла быть осуществлена в том же году и таковая произведена в январе 1980 года.

В результате хозяйственной деятельности 1979 года по хозорганам создались излишки оборотных средств, подлежа-

щие внесению в бюджет в 1980 г. — 252,5 тыс. руб., из них по Главному управлению снабжения — 25,7 тыс. руб., Базовому магазину наглядных пособий — 176,8 тыс. руб., проектной конторе — 24,6 тыс. руб., Типографии — 6,8 тыс. руб.

Несмотря на неоднократные приказы и указания о ликвидации дебиторской и кредиторской задолженности хозорганами допущен рост дебиторской задолженности в сумме 66,7 тыс. руб. и кредиторской в сумме — 107,5 тыс. руб.

В целях улучшения работы хозорганов, ускорения оборачиваемости средств, ликвидации допущенных недостатков, коллегия решает:

1. Главному управлению снабжения (тов. О. Кереселидзе):

а) принять меры к снижению остатков товарно-материальных ценностей как по базе технического снабжения, так по базовому магазину наглядных пособий, приведя их в полное соответствие с утвержденными нормативами;

б) оплату счетов поставщиков обеспечить в установленые сроки, не допуская внеплановые, в частности, по оплате, банку пений;

в) ликвидировать в первом полугодии т. г. всю дебиторскую и кредиторскую задолженность покупателей, обеспечив своевременный вызов товаров по оплаченным счетам;

г) обеспечить своевременный взнос в бюджет 202,5 тыс. руб., сверхнормативных оборотных средств.

2. Директору проектно-сметной конторы (тов. Т. Кикодзе) обеспечить дальнейшее снижение себестоимости проектно-сметной документации.

3. Планово-финансовому управлению (тов. Читадзе Т.) и Главному бухгалтеру (тов. Карашвили Д.) произвести пересчет оборотных средств с учетом изъятия 252,5 тыс. руб.

4. Отчет по хозорганам за 1979 год утвердить.

Председатель коллегии

Министр **О. КИНКЛАДЗЕ**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1980 წლის 24 აპრილის

დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საქართველოს მასწავლებელთა 1-ლი რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების ჩატარების შ ე ს ა ხ ე ბ

ტურიზმისა და მხარეთმცოდნეობის პოპულარიზაციისათვის, ფიზიკური წრთობისა და ლაშქრული ცხოვრების პრაქტიკული ჩვევების გამომუშავებისათვის, მშთ ნორმატივების ჩაბარებისა და მოსწავლეთა შორის ტურიზმის პასუხისმგებელი ორგანიზატორების მომზადებისათვის. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა გადაწყვიტეს:

1. ა/წლის 2 ივნისიდან 8 ივნისამდე ჩათვლით ჩატარდეს ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საქართველოს მასწავლებელთა 1-ლი რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრება.

2. შეკრება-შეჯიბრების ჩატარება დაევალოს ბავშვთა ცენტრალურ საექსკურსიო-ტურისტულ სადგურს (ამხ. ჯ. ი. სამხარაძე), დამტკიცდეს დებულება (თან ერთვის).

3. შეჯიბრების ხარჯთაღრიცხვა დამტკიცდეს.

4. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, განათლების მუშაკთა პროფკავშირის რაიკომებმა უზრუნველყონ გუნდების დაკომპლექტება რაიონის (ქალაქის) სკოლების მასწავლებლებისაგან.

5. შეკრება-შეჯიბრების ჩატარების ხელმძღვანელობა და კონტროლი დაევალოს განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა) და განათლების, უმაღლესი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის კულტმასობრივი მუშაობის განყოფილებას (ამხ. ვ. ჩხაიძე).

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი Ო. ᲥᲘᲜᲥᲚᲐᲫᲔ

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე Დ. ᲘᲝᲡᲔᲚᲘᲐᲜᲘ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვამტკიცებ

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

ზ. ა. ლომიძე

1980 წლის 24 აპრილი

ვამტკიცებ

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე

დ. მ. იოსელიანი

1980 წლის 24 აპრილი

საქართველოს მასწავლებელთა 1-ლი რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების

დებულება

I. მიზნები და ამოცანები

1. განათლების მუშაკთა შორის ტურიზმისა და მხარეთმცოდნეობის პოპულარიზაცია, ფიზიკური წრთობისა და მუშაობის ორგანიზაცია.

2. ლაშქრული ცხოვრებისათვის პრაქტიკული ჩვევების გამომუშავება და ადგილმდებარეობაზე ორიენტირების საკითხების შესწავლა;

3. მასწავლებელთა მიერ მშთ ნორმატივების ჩაბარება;

4. შეკრება-შეჯიბრების მონაწილე მასწავლებლების მომზადება მოსწავლეთა ტურისტული ლაშქრობების ხელმძღვანელებად, აგრეთვე სკოლებში, პიონერთა სახლებში, ბანაკებში მხარეთმცოდნეობით-საძიებო მუშაობის ორგანიზატორებად.

5. მასწავლებელთა შორის უძლიერესი კოლექტივების გამოვლენება;

6. მეგობრული ურთიერთობის განმტკიცება რესპუბლიკის ტურისტ-მასწავლებელთა შორის.

II. ჩატარების დრო და ადგილი

საქართველოს მასწავლებელთა 1-ლი რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრება ჩატარდება ა/წლის 2 ივნისიდან 8 ივნისამდე საგარეჯოს რაიონის სოფელ ოთარაანთკარის ტერიტორიაზე. გუნ-

დების რეგისტრაცია იწარმოებს 2 ივნისს ბავშვთა ცენტრალურ სა-ექსკურსიო-ტურისტულ სადგურში (თბილისი, კამოს ქ. № 52) 14 საათამდე. შეკრების ადგილამდე გუნდები გადაყვანილი იქნება ავტობუსებით.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

III. შეკრება-შეჯიბრების მონაწილენი

შეკრება-შეჯიბრებაში მონაწილეობას ღებულობენ რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სკოლების გეოგრაფიის, ფიზაღზრდის, ისტორიის, სამხედრო საქმის სწავლების მასწავლებლები, პიონერხელმძღვანელებისაგან და პიონერთა სახლების მუშაკებისაგან, შემდგარი გუნდები, მონაწილეთა მინიმალური ასაკია 20 წელი.

თითოეული გუნდი შედგება 8 მონაწილისაგან (3 ქალი, 4 მამაკაცი, ერთი სათადარიგო მონაწილე), მათ შორის ერთ-ერთი წარმომადგენელიც იქნება (ტურიზმის სასკოლო ორგანიზატორი).

IV. მონაწილეთა აღჭურვილობა

თითოეულ ტურისტულ გუნდს თან უნდა ქონდეს 3 კარავი პალოებითა და საყრდენებით, საძილე ტომრები ან საბანი, გასაბერი ლეიბები, საწვიმარი, 2 წყვილი წინდა, თბილი ტანსაცმელი, ქუდი, კომპასი, პირადი ჰიგიენის საგნები, ბლოკნოტი და ფანქარი, საკვების მოსამზადებელი ზესადგარი, სასმელი წყლისათვის თავსახურავიანი ვედრო 1 ც., 2 — კერძების მოსამზადებლად, ფოტოაპარატი, საველე აფთიაქი წამლებით, ფრენბურთის ბურთი, მინანქრის ან ალუმინის ფინჯანი და თეფში, სუფრის კოვზი და ჩანგალი, 2 ნაჯახი, 3 ფანარი, თითოეული გუნდის წევრს უნდა ეცვას ერთნაირი სპორტული ფორმა. გუნდს უნდა ქონდეს რაიონის (ქალაქის) აღმნიშვნელი წარწერა დიქტზე (30×80).

V. შეკრება-შეჯიბრების ხელმძღვანელობა

შეკრება-შეჯიბრებას ხელმძღვანელობს განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტი და განათლების სამინისტროს ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგური.

VI. მიღების პირობები

შეჯიბრების მონაწილეებს თან უნდა ქონდეს: სახელობითი გა-

ნაცხადი, განათლების განყოფილების გამგისა და ტურიზმის სარაიონო (საქალაქო) საბჭოს თავმჯდომარის ხელისმოწერით, ექიმის ხელისმოწერითა და ბეჭდით,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

განაცხადს უნდა დაერთოს შემდეგი დოკუმენტები:

1. პასპორტის ამონაწერი;

2. ცნობა სამსახურიდან;

3. ცნობა პროფკავშირული ორგანიზაციიდან (განაცხადის ფორმა თან ერთვის).

VII. შეკრება-შეჯიბრების შინაარსი

შეკრება-შეჯიბრების პროგრამა ითვალისწინებს, როგორც პრაქტიკული, ასევე თეორიული საკითხების განხილვას ტურიზმის ჩასათვლელ და არაჩასათვლელ სახეობებში.

ჩასათვლელი სახეობები:

1. ტურისტული მომზადების დათვალიერება
2. ტურიზმის ტექნიკა
3. საკონტროლო ლაშქრობა
4. მხარეთმცოდნეობითი მუშაობა
5. კონკურსი კვანძების შეკვრაზე
6. მხატვრული თვითმოქმედების დათვალიერება

ტურისტული მომზადების დათვალიერება:

ა) გუნდების დაკომპლექტების სისწორე და მოვალეობის განაწილება

ბ) ჯგუფური საჭურვლის შერჩევა

გ) პირადი საჭურვლის შერჩევა

დ) ზურგჩანთაში ნივთების ჩაწყობა

ე) ტურისტის გარეგნული სახე და ორგანიზებულობა

ტურიზმის ტექნიკა

დაბრკოლებათა გადალახვა 600 მეტრამდე. მონაწილეობს 3 მამაკაცი და 3 ქალი: კარვის გაშლა, ცეცხლის დანთება.

საკონტროლო ლაშქრობა

მონაწილე გუნდებს უნდა ქონდეთ ერთიანი სალაშქრო ფორმა, მონაწილეობს მთელი გუნდი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მხარეთმცოდნეობითი მუშაობა

მონაწილეობს 4 კაცი.

ა) ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ვიქტორინა

ბ) სხვადასხვა სახის სამკურნალო მცენარის გამოცნობა

გ) ტოპოგრაფიული 10 ნიშნის ახსნა.

კონკურსი კვანძების შეკვრაზე

მონაწილეობს 5 კაცი, შეფასება ხდება კვანძების სწორად შეკვრისა და სისწრაფის მიხედვით (ბულინი, ჩამჭიდი, გამყოლი, პირდაპირი, უზანგი).

კონკურსები (არაჩასათვლელი)

1. საუკეთესო ტურისტული სიმღერები
2. საუკეთესო საველე გაზეთები
3. ლაშქრობის ამსახველი საუკეთესო ფოტოსურათები
4. საველე პირობებში დამზადებული სუვენირები
5. სპორტული შეჯიბრებანი.

VIII. შეჯიბრების შედეგების შეჯამება

შეჯიბრების შედეგები განისაზღვრება ჩასათვლელ სახეობებში დაგროვილი ქულების რაოდენობით, კონკურსებში აქტიური მონაწილეობისა და სანიმუშო დისციპლინის მიხედვით. ერთნაირი რაოდენობის ქულების დაგროვების შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ტურიზმის ტექნიკის შედეგს.

IX. დაჯილდოება

1. პირველი ადგილის მოპოვებისათვის გუნდი ჯილდოვდება სამახსოვრო თასით, მონაწილენი და ხელმძღვანელი — საპატიო სიგელებით და ფასიანი საჩუქრებით.

2. მეორე ადგილზე გასული გუნდი ჯილდოვდება სამახსოვრო ვიმპელით, მონაწილენი და ხელმძღვანელი — საპატიო სიგელებით და ფასიანი საჩუქრებით.

3. მესამე ადგილის მოპოვებისათვის გუნდი ჯილდოვდება საპატიო სიგელით, მონაწილენი და ხელმძღვანელი—სიგელებითა და ფასიანი საჩუქრებით.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

4. გუნდი, რომელიც დაიკავებს პირველ ადგილს ტურიზმის ტექნიკასა და საკონტროლო ლაშქრობაში ჯილდოვდება თასებითა და საპატიო სიგელებით.

ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი მასწავლებელთა I-ლი რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების განაცხადი

. . . . რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება გთხოვთ დაუშვათ შეჯიბრებაში ტურისტული გუნდი შემადგენლობით

№	გვარი, სახელი, მამის სახელი	დაბადების წელი	სქესი	სპეციალობა განათლების მიხედვით	ბინის მისამართი
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

ტურიზმის საბჭოს

თავმჯდომარე (გვარი, სახელი, მამის სახელი)

პროფკავშირის რაიკომის თავმჯდომარე

გუნდის წარმომადგენელი

ბ. ა.

განათლების განყოფილების

გამგე

ექიმი

ბ. ა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეკრება-შეჯიბრების პროგრამა

პროგრამა

I დღე

8.00—17.00 — გუნდების გამოცხადება შეჯიბრების ადგილზე და დაბინავება.
16.00—20.00 — საბუთების ჩაბარება სამანდატო კომისიაში.
20.00—21.00 — ვახშამი.
21.00—22.30 — მეგობრობის კოცონი.
23.00 — ძილი.

II დღე

7.00 — ადგომა, დილის გამამხნევებელი ვარჯიში.
8.00—9.00 — საუზმე.
10.00 — საკონტროლო ლაშქრობა.
20.00 — საკონტროლო ლაშქრობის ფინიში, ჩატარებული ლაშქრობის გარჩევა.
23.00 — ძილი.

III დღე

7.00 — ადგომა
7.00—8.30 — დილის გამამხნევებელი ვარჯიში, საუზმე.
9.00—16.00 — ვარჯიში ტურიზმის ტექნიკაში.
14.00—16.00 — სადილი.
16.00—18.00 — კულტმასობრივი ღონისძიებები.
18.00—21.00 — ვახშამი.
21.00—23.00 — მეგობრობის საღამო კოცონთან.

IV დღე

7.00 — ადგომა.
7.00—8.30 — დილის გამამხნევებელი ვარჯიში, საუზმე.
9.00—16.00 — ვარჯიში ტურიზმის ტექნიკაში.
14.00—16.00 — სადილი.
16.00—18.00 — კულტმასობრივი ღონისძიებები.
18.00—21.00 — ვახშამი.
21.00—23.00 — მეგობრობის საღამო კოცონთან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

V დღე

7.00 — ადგომა.

7.00—8.30 — დილის გამამხნევებელი ვარჯიში, საუზმე.

9.00—14.00 — შეჯიბრება ტურიზმის ტექნიკაში.

14.00—16.00 — სადილი.

16.00—18.00 — მხარეთმცოდნეობითი მუშაობა, კონკურსი კვანძე-ბის შეკვრაზე.

19.30—21.00 — ვახშამი.

21.00—23.00 — კინოფილმების ჩვენება.

23.00 — ძილი.

VI დღე

7.00 — ადგომა.

7.00—8.30 — დილის გამახნევებელი ვარჯიში, საუზმე.

9.00—11.00 — საზეიმო ხაზი, შეჯიბრების შედეგების შეჯამება.

11.00—13.00 — ტერიტორიის დასუფთავება, გუნდების გამგზავ-რება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1980 წლის 28 აპრილის

ბრძანება № 336

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს უწყების დაწესებულებებში შრომის კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ (1979 წლის მასალების მიხედვით)

სამინისტროში დაგროვილი მასალებით დასტურდება, რომ მიუხედავად სამინისტროს მიერ ადრე მიღებული ზომებისა, ადმინისტრაციის ინიციატივით მომუშავეთა სამუშაოდან უკანონოდ დათხოვნის ერთეულ შემთხვევებს მაინც აქვს ადგილი. გასულ, 1979 წელს ადმინისტრაციის ინიციატივით სამუშაოდან დათხოვნილი 38 მუშაკის საკითხის განხილვის შედეგად სასამართლო ორგანოების მიერ 15 აღდგენილია თავის უფლებებში, რაც დათხოვნილთა 40 პროცენტს შეადგენს.

სამუშაოდან უკანონოდ განთავისუფლებულთა შორის 8 მასწავლებელია, ხოლო 7 — სკოლების ტექნიკური პერსონალი. სამუშაოზე აღდგენილი 15 მუშაკიდან განაცდური დროის ხელფასი აუნაზღაურდა 9 მუშაკს 1760 მანეთის ოდენობით. აქედან 592 მანეთი ასანაზღაურებლად დაეკისრა იმ პირებს, რომლებმაც დაუშვეს ბრძანება მუშაკის უკანონო დათხოვნის შესახებ.

გასულ, 1979 წელს ასეთ შემთხვევებს ადგილი ჰქონდა: დმანისის, ჩხოროწყუს, ვანის, თერჯოლის, მაიაკოვსკის, ყვარლის რაიონებსა და ქ. გაგრაში.

შრომის კანონმდებლობის დარღვევათა აღკვეთის მიზნით სამინისტრომ შეადგინა, დაბეჭდა და ადგილებზე დაგზავნა ბროშურა „მომუშავეთა სამუშაოზე გადაყვანის წესის შესახებ". საშუალო და რვაწლიანი სკოლებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელმძღვანელ მუშაკთა სამართლებრივი ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით სამინისტრომ გააძლიერა მუშაობა იმ ინსტიტუტებში, სადაც სახალხო განათლების ხელმძღვანელი მუშაკები კვალიფიკაციას იმაღლებენ და ამავე დროს სამართლებრივ საკითხებზე გაადი-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

და საათების რაოდენობა.

ამ მუდმივმოქმედი კურსების საშუალებით მხოლოდ უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე გადამზადდა 1730 ხელმძღვანელი მუშაკი, მათ შორის 910 საშუალო სკოლის დირექტორი.

ამასთან, გაზეთ „სახალხო განათლებაში" 1979 წელს გამოქვეყნდა წერილები რუბრიკით „კანონს ნუ დავარღვევთ" და „კანონი ისევ ირღვევა", სადაც ყურადღება გამახვილებული იყო შრომის კანონმდებლობის დარღვევის კონკრეტულ შემთხვევებზე და მითითებული იყო მათი აღმოფხვრის გზები.

აღსანიშნავია, რომ მიუხედავად გატარებული ქმედითი ღონისძიებებისა, მომუშავეთა დათხოვნის საქმეში მაინც ადგილი აქვს შრომის კანონმდებლობის უხეშ დარღვევებს, მაშინ როდესაც დათხოვნა დისციპლინური სასჯელის უკიდურეს ზომადაა აღიარებული.

სახალხო განათლების გაშლილი ქსელი არ არის უზრუნველყოფილი კვალიფიციური იურიდიული სამსახურით. ამის მიზეზი ის გახლდათ, რომ რესპუბლიკის სახალხო განათლების საშუალო და წვრილ დაწესებულება-ორგანიზაციებში მათი მუშაობის მოცულობისა და საშტატო ერთეულის სიმცირის გამო იურისკონსულტის თანამდებობის შემოღება მიზანშეუწონელია. მართალია, პრაქტიკაში დანერგილია იურიდიული კონსულტაციების მომსახურება სახელშეკრულებო საწყისებზე, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ბევრი დაწესებულება-ორგანიზაციის ხელმძღვანელი არ აფორმებს სათანადო ხელშეკრულებას ადვოკატთა კოლეგიასთან და არ სარგებლობს სამართლებრივი მომსახურებით, რის გამოც იურიდიული საკითხების გადაჭრისას, განსაკუთრებით მომუშავეთა დათხოვნა-გადაყვანის საკითხებში, ხშირად უხეშ შეცდომებს ვაწყდებით.

მუშაკთა არასწორად დათხოვნის ძირითადი მიზეზებია: მომუშავეთა გათავისუფლება ადგილკომთან შეთანხმების გარეშე, დათხოვნის შესახებ ბრძანების არასწორი ფორმულირება, სასწავლო წლის პერიოდში მასწავლებელთა სამუშაოდან განთავისუფლება სამუშაოს მოცულობის შემცირების მოტივით, რაც სკოლის წესდებით დაუშვებელია და ა. შ.

ადმინისტრაციის ინიციატივით სამუშაოდან დათხოვნილ, ხოლო

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

შემდგომ თანამდებობაზე აღდგენილ პირთა რაოდენობა 1979 წელს 1978 წელთან შედარებით 23%-ით შემცირდა, მაგრამ დათხოვნილთა საერთო რაოდენობასთან შედარებით ის მაინც დიდია (40%).

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა მკაცრი კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანების შესრულებისადმი და მომავალში არ დაუშვან ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკების სამუშაოდან უკანონოდ დათხოვნის არც ერთი შემთხვევა.

პროფკავშირის ადგილობრივ კომიტეტთან შეთანხმების გარეშე, ადმინისტრაციის ინიციატივით მუშაკების განთავისუფლების ან, საერთოდ, კანონის უხეში სხვა დარღვევით მათი დათხოვნის ფაქტების გამოვლინების შემთხვევაში განათლების განყოფილების გამგეებმა, ამ საკითხების სასამართლო ორგანოებისათვის გადაცემამდე, დაუყოვნებლივ აღადგინონ მუშაკები თავიანთ უფლებებში.

3. იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლო საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს უწყების დაწესებულება-ორგანიზაციიდან უკანონოდ დათხვნილ მუშაკს აღადგენს სამუშაოზე განაცდური დროის ხელფასის დამნაშავეთა ხარჯზე ანაზღაურების გარეშე, განათლების ორგანოები უფლებამოსილი არიან დასვან საკითხი განაცდური ხელფასის პირადად დამნაშავეთა ხარჯზე ანაზღაურების შესახებ (რეგრესის წესით).

3. სახალხო განათლების იმ დაწესებულება-ორგანიზაციათა ხელმძღვანელებს, სადაც სამუშაოს მოცულობისა და საშტატო ერთეულების სიმცირის გამო მიზანშეუწონელია იურისკონსულტთა თანამდებობების შემოღება, მიეცეთ რჩევა დანერგონ პრაქტიკაში და ფართოდ ისარგებლონ იურიდიული კონსულტაციების მომსახურებით სახელშეკრულებო საწყისებზე.

4. რესპუბლიკის განათლების სამინისტროში იურიდიული განყოფილების შექმნის საკითხი განხილულ იქნას მომავალ, 1981 წელს, თუ სამინისტროს შესაძლებლობა ექნება იურიდიული სამსახურისათვის შესაფერისი ფართობისა და შტატების გამოსაყოფად.

5. 1981 წელს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესაბამისად გამოიცეს განათლების ორგანოებისა და სკოლებ-

სათვის სამინისტროს მიერ დასაბეჭდად მომზადებული ნორმატიული დოკუმენტების კრებული 30 ნაბეჭდი თაბახის მოცულობით (შემდგენელი ს. დვალი, რედაქტორი უ. ობოლაძე).

6. მიმდინარე წლის მაისიდან დამტკიცებული შტატების ხარჯზე შემოღებულ იქნას თითო იურისტ-მეთოდისტის საშტატო ერთეული საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შემდეგ დაწესებულებებში: 1. აღმზრდელობითი მუშაობის სამეცნიერო-მეთოდურ ცენტრში; 2. კადრების ატესტაციის რესპუბლიკურ მეთოდკაბინეტში და 3. რესპუბლიკურ მეთოდურ ცენტრში.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 24 აპრილის გადაწყვეტილება.

მინისტრი თ. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1980 წლის 8 მაისის

ბრძანება № 359

უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში შემსვლელთა კანდიდატების შერჩევის შესახებ

აღვნიშნავ, რომ სამხედრო პროფესიებით ახალგაზრდობის დაინტერესების საქმეში გარკვეულ წარმატებებს აღწევენ რესპუბლიკის ცალკეული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები.

სამხედრო პროფესიული ორიენტაციისათვის ზრუნვისა და შეუნელებელი ყურადღების კარგი გამოცდილება აქვთ თბილისის 64-ე, 78-ე და 81-ე საშუალო სკოლებს, რის შედეგად აღნიშნული სკოლების ბევრმა კურსდამთავრებულმა ოფიცრის პროფესია აირჩია.

საბჭოთა კავშირის გმირის, გენერალ-პოლკოვნიკ კ. ნ. ლესელიძის სახელობის რესპუბლიკური სპეციალიზებული საშუალო სკოლა-ინტერნატის სამი გამოშვების 133 კურსდამთავრებული წარმატებით სწავლობს ჩვენი ქვეყნის 34 უმაღლეს სამხედრო სასწავლებელში და ეუფლება საბჭოთა ოფიცრის საპატიო პროფესიას.

სამხედრო სასწავლებლებისათვის ღირსეული კანდიდატების შერჩევა სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ამოცანაა და მოითხოვს სკოლების ხელმძღვანელების მუდმივ ზრუნვას, ყურადღებასა და ქმედითი პედაგოგიური ღონისძიებების გატარებას ადგილობრივ სამხედრო კომისარიატებთან და ალკკ ორგანიზაციებთან, სახალხო განათლების ორგანოების, პედაგოგიური კოლექტივების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ერთობლივ მოქმედებას.

სამხედრო სასწავლებლებისათვის კანდიდატების შერჩევისა და მომზადების საქმეში არადამაკმაყოფილებელი მდგომარეობაა ზესტაფონის, საჩხერის, ხობის, თერჯოლის, მაიაკოვსკის, ტყიბულის რაიონებში. ამ რაიონების ბევრ სკოლაში ჯეროვან ყურადღებას არ უთმობენ საბჭოთა შეიარაღებული ძალების უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებისათვის საიმედო შევსების საკითხს.

ადგილობრივი ეროვნული სკოლადამთავრებულები, რომელთაც

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სურვილი აქვთ შევიდნენ უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში, დიდ სიძნელეებს აწყდებიან რუსული ენის სუსტად ცოდნის გამო. ეს ამოცანა უახლოეს დროში უნდა გადაწყვიტონ სახალხო განათლების ორგანოებმა და სკოლების პედაგოგიურმა კოლექტივებმა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

— ფართოდ გაშალონ პროფორიენტაციული მუშაობა მე-9—10 კლასების მოსწავლე ვაჟებთან და მშობლებთან. სამხედრო სასწავლებლებისათვის კანდიდატების შერჩევის მიზნით განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ კანდიდატების შერჩევას ეროვნული სკოლებიდან, რისთვისაც უზრუნველყონ ამ საქმეში სკოლის დირექტორების, სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის დარგში დირექტორის მოადგილეების, ორგანიზატორების, სამხედრო ხელმძღვანელების, ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, ფიზიკური კულტურის მასწავლებლების, ალკკ და მოსწავლეთა კომიტეტებისა და მთელი პედაგოგიური კოლექტივების აქტიური მონაწილეობა;

— ა/წ 25 მაისამდე ჩაატარონ საშუალო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების დირექტორების სპეციალური თათბირი ალკკ საქალაქო (რაიონული) კომიტეტებისა და სამხედრო კომისარიატების წარმომადგენელთა მონაწილეობით;

— გაატარონ ქმედითი ღონისძიებანი ახალგაზრდებთან ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადების დონის ასამაღლებლად, რუსული ენის სწავლების გასაუმჯობესებლად, გააფართოონ წრეებისა და კურსების ქსელი რუსული ენის ცოდნის სრულყოფისათვის და უზრუნველყონ ამ საკითხზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის 4 ოქტომბრის № 14 ბრძანების შესრულება;

— ხშირად ჩაატარონ სასკოლო, რაიონული, საქალაქო და საოლქო შეჯიბრებები მშთ კომპლექსის მრავალჭიდში და სპორტის სამხედრო-ტექნიკურ სახეობებში;

— სამხედრო-პატრიოტულ აღზრდაში ფართოდ გამოიყენონ საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ხალხთა მეგობრობის, საქართველოს კომკავშირის ისტორიის, ამიერკავკასიის სამხედრო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ოლქის, ქალაქ თბილისის 37-ე და 88-ე საშუალო სკოლების საბრძოლო დიდების მუზეუმებში ექსკურსიების მოწყობა;

— შეიმუშაონ ღონისძიებანი ამ ბრძანების შესასრულებლად და შემდგომში ამ მიმართებით მუშაობის გასაუმჯობესებლად დააწესონ მუდმივი კონტროლი სკოლების მუშაობაში ზემოაღნიშნული ღონისძიებების გასატარებლად;

— ყოველი წლის 25 მაისამდე და 25 ივნისამდე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აცნობონ ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

2. საშუალო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა:

— ყოველმხრივ მოამზადონ უფროსი კლასების მოსწავლე ვაჟები სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალებში სამხედრო სამსახურისათვის , ფიზიკურად გამოაწრთონ ისინი, ჩაუნერგონ აუცილებელი მორალურ-ფსიქოლოგიური თვისებები, ინტერესი და სიყვარული სამხედრო საქმისა და საბჭოთა ოფიცრის პროფესიისადმი;

— სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის გაუმჯობესებით, მოსწავლე-ახალგაზრდობაში ზნეობრივი სიწმინდის, ვაჟკაცობისა და პატრიოტიზმის სულისკვეთების აღზრდით მტკიცედ ჩაუნერგონ მათ სამშობლოს დაცვისათვის ისტორიული პასუხისმგებლობის გრძნობა და მხედრული თვისებები;

— სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში დიდი ყურადღება დაუთმონ სამხედრო სპეციალობებისადმი მოსწავლე ვაჟთა პროფესიულ ორიენტაციას, მათ დაინტერესებას, სწავლა განაგრძონ უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში;

— მოაწყონ ექსკურსიები თბილისის უმაღლეს საარტილერიო სასწავლებელში, მოიწვიონ და შეხვედრები მოუწყონ აღნიშნული სასწავლებლის ფრიადოსან კურსანტებს და შეფი სამხედრო ნაწილების ოფიცრებს;

— ა/წ 1 ივნისამდე პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე მოისმინონ საკითხი სამხედრო სასწავლებლებში ღირსეული კანდიდატების შერჩევის შესახებ და შერჩეულ კანდიდატებთან სისტემატურად ჩაატარონ სათანადო აღმზრდელობითი მუშაობა, დამატებითი მეცა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დინეობა-კონსულტაციები რუსულ ენაში, მათემატიკასა და ფიზიკაში.

3. საღამოს სკოლების სამმართველომ (ამხ. გ. გუჯეჯიანი) და დაწყებითი სამხედრო მომზადების განყოფილებამ (ამხ. ა. ორახელაშვილი) ქმედითი კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანების შესრულებაზე და შედეგები პერიოდულად მომახსენონ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1980 წლის 24 აპრილის გადაწყვეტილება.

მინისტრი **თ. ქინქლაძე**

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

შინაარსი

ბრძანება № 326 — სახალხო კონტროლის თაობაზე კანონის განხორციელების შესახებ 3

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების სემესტრულ სწავლებაზე გადასვლის შესახებ 5

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის, საბჭოთა სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლების სწავლების მდგომარეობისა და გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 11

გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური ბიუჯეტის 1979 წლის ანგარიშის დამტკიცების შესახებ . 41

გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სამეურნეო ორგანიზაციების 1979 წლის ანგარიშის დამტკიცების შესახებ . 47

გადაწყვეტილება — ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საქართველოს მასწავლებელთა 1-ლი რესპუბლიკური ტურისტული შეკრება-შეჯიბრების ჩატარების შესახებ 52

ბრძანება № 336 — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს უწყების დაწესებულებებში შრომის კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 61

ბრძანება № 359 — უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში შემსვლელთა კანდიდატების შერჩევის შესახებ 65

Решение — о мероприятиях по улучшению состояния обучения истории, обществоведению и Основам Советского государства и права в общеобразовательных школах республики 24

Решение — о результатах проверки учебно-воспитательной работы, санитарно-гигиенического режима, питания и быта воспитанников школ-интернатов г.г. Зугдиди, Сухуми и Калдахвара . . 36

Решение — об утверждении отчета по республиканскому бюджету Министерства просвещения Грузинской ССР за 1979 год 44

Решение — об утверждении отчета хозорганов Министерства просвещения Грузинской ССР за 1979 год 50

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რედაქტორი ე. ქურციკიძე
ტექრედაქტორი ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 9/XII-80 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 7/III-81 წ.; ანაწყობის ზომა 6×9; ქაღალდის ზომა 60×84; ნაბეჭდი თაბახი 4,8; სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 4;

შეკვეთა № 1076 უე 17442 ტირაჟი 5 000

უფასო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7.
Типография Министерства просвещения ГССР, Нуцубидзе 7.